Plezierig Rechtzetten

Humor is de intelligentste
én effectiefste vorm
van probleemoplossing

Een lachend gezicht maakt boos
blijven onmogelijk

Plezier Rechtzetten begint met de case, de artikelen zitten in de rechtzetting!

Alle onregelmatigheden op alfabet met – zonder geblader – de rechtzetting!

Met bijlage:
Aangepaste spelregels voor spelers met minder gehoor, zicht, beweging en/of geheugen

Extra aandacht voor plezier tijdens het rechtzetten: voor arbiter en spelers

Strekking van de spelregels
De spelregels zijn in de eerste plaats gemaakt om schade te voorkomen of te herstellen, **niet** om te straffen.

Art. 74A2
Wie door een opmerking of gedrag het plezier verstoort van een of meer tafelgenoten overtreedt daarmee de spelregels.

Uitgave van Bridge Service

Plezierig Rechtzetten is niet alleen vóór wedstrijdleiders, maar ook mét wedstrijdleiders.
Mis je een onregelmatigheid die regelmatig voorkomt en/of een aanpak die je niet duidelijk vindt, of twijfelt aan de juistheid ervan?
Mail dat naar rob.stravers128@gmail.com. Grote kans dat we dat in de volgende versie opnemen, verduidelijken en/of corrigeren.

Ook de meest onervaren arbiter heeft alle rechten (en plichten) die de spelregels toekennen aan de wedstrijdleider. Daarom spreken we uitsluitend over de WL.

Alle behandelde onregelmatigheden staan op alfabetische volgorde.

Plezierig Rechtzetten heeft slechts één doel: bijdragen aan het bridgeplezier, ook na een onregelmatigheid, voor zowel de spelers als voor de rechtzettende WL.

Plezierig Rechtzetten is een vervolg op *Met Plezier Rechtgezet* en is verbeterd met de onmisbare hulp van: *Ciska Zuur, Ron Jedema, Siger Seinen, Martijn Verstraelen Dennis Stuurman en Ton Kooijman*.

De tekst van *Plezierig Rechtzetten* is geredigeerd door Jeannette Hoogeboom en lichter verteerbaar gemaakt door Gerda Vroegop.

Voor de illustraties tekent Simone Schot.

Basis van *Plezierig Rechtzetten*: de spelregels uit 2017 van de WBF (Wereld Bridge Federatie). *Plezierig Rechtzetten* is ook onderdeel van de cursussen
Praktijk Arbiter en Technisch Arbiter.

Voorwaarde voor een goed en plezierig WL-schap

Als WL ben je verantwoordelijk voor het ordelijk verloop van de zitting en voor het rechtzetten van alle voorkomende onregelmatigheden aan de bridgetafel. Ook aan een tafel met spelers die sterker spelen dan jij, en/of met spelende wedstrijdleiders met meer WL-ervaring. Als je ook aan die tafels jezelf kunt blijven, zul je verrassend veel plezier beleven aan het ambt van WL.

Bij het onderwerp 'Communicatie' staan richtlijnen waarmee je gedrag dat vervelend zou kúnnen voelen, gemakkelijk én met plezier stopt!

Want plezier moet je hebben, zo niet mét de spelers, dan óm de spelers!

Rob Stravers

Overzichtstabellen	**Pagina**
Aangepaste spelregels voor bridgers met een beperking	47
Bieden, Bied-, Uitleg- en Speelperioden	7
Bieding voor de beurt, als de LT de bieding voor de beurt niet accepteert	13
Dummy, acties met rechtzettingen	19
Grenzen, geboden en gespeeld	20+21
Strafkaart, het ontstaan	26
Strafkaart, omgaan met één of meer grote en kleine strafkaart(en)	27
Uitkomst door de verkeerde tegenspeler	28
Vergelijkbare bieding, vaststelling wel of niet vergelijkbaar	29
Verkeerde tafel, nadat één paar aan een verkeerde tafel plaatsnam	32
Voldongen verzaking, maximaal aantal over te dragen slagen	35
Voorspeelbeperkingen, wat de leider mag eisen en verbieden	39
Vragen stellen, wat wél en niet mag worden gevraagd tijden bieden en spelen	41

Afkortingen

LT Linkertegenstander
RT Rechtertegenstander
WL Wedstrijdleider

Index		**Pagina**
Aangepaste spelregels voor bridgers met een beperking		47
Alerteerfout → Bieden, verkeerde uitleg		34
Alerteren, alerteerplicht, alerteerverbod en pre alert		5
Arbitrale score		5
Bewuste overtreding	(art. 72C)	5
De vervangende arbitrale score	(art. 12)	6
De kunstmatige arbitrale score	(art. 12)	6
Gewogen score	(art. 12)	6
Kwarttop korting		6
Poll/Spelersraadpleging	(art. 16B1b)	6
Viertallenwedstrijd	(art. 86B1)	6
Na een fout van de WL		7
Na te late uitnodiging van de WL en/of actie voor zijn rechtzetting	(art. 10 en 11)	7
Bieden: start met eerste pas of bod, eindigt met afsluitende pas (Overzicht)		7
Biedperiode: start met kaarten uit het board nemen; eindigt met open uitkomstkaart (Overzicht		7
Bieden, ONTOELAATBARE biedfouten	(art. 35)	7
Ontoelaatbaar doublet en redoublet	(art. 36)	7
Een andere bieding dan passen, als passen verplicht is	(art. 37)	7
Een bod hoger dan 7SA	(art. 38)	7
Een bieding na de afsluitende pas	(art. 39)	8
Bieden, alleen Stopkaartje als bieding		8

Bieden, TOELAATBARE biedfouten 8
Vergissing, niet volgens afspraak/systeemkaart (art. 75) 8
Gewijzigde bieding (art. 25B) 9
Onbedoelde bieding (art. 25A) 9
Onvoldoende bod (art. 27) 9
Bieden, verkeerde uitleg partner en verkeerde uitleg van speler zelf (art. 20 en 21) 34
Bieding, gelijktijdig (art. 33) 12
Bieding voor de beurt (art. 10B, 11A, 25, 26, 28B, 29, 30, 31 en 32) 12
Als de overgeslagen speler verplicht moest passen 12
Als de overgeslagen speler voor de rechtzetting een bieding deed 12
Als de 'bieding voor de beurt' een onbedoelde bieding tijdig corrigeert 12
Acceptatierecht na een toelaatbare en op dat moment bedoelde bieding 12
Geen rechtzetting na acceptatie door de linkertegenstander (LT) 12
Als de LT de bieding voor de beurt niet accepteert (overzicht) 12
Dummy Overzicht rechten/plichten/consequenties 19
Claim betwist /Slagen opeisen/afstaan (art. 68, 69, 70 en 71) 14
Communicatie 15
Correctiegesprek (disciplinair gesprek) 15
Ontoelaatbaar gedrag naar WL 15
Ontoelaatbaar gedrag tussen spelers 16
Welles-nietesspiraal 17
Contract en (wie is) de leider 17
Correctiegesprek → Communicatie 15
Denkpauze tijdsoverschrijding 18
Dummy (art. 41D, 43, 45D1 en 65B3) 19
Overzicht dummy's rechten, plichten, beperkingen en overtredingen 19
Foutieve score 20
Grenzen, Geboden en Gespeeld (Biddingboxreglement en art. 45, 46 en 57) 20
Biedkaartjes 20
Alertkaart 20
Stopkaart 20
Biedkaartje aanraken 20
Grenzen gespeelde speelkaart 20
Terugnemen gespeelde kaart 20
Overzicht gespeelde kaart leider, tegenspelers en dummy (art.45 en 46) 21
Onbedoelde bieding (art. 25A), zie Bieden 9
Kaart te vroeg getoond vóór, tijdens of na het bieden (art. 16D, 24, 48A en 49) 22
Kaarten, onjuist aantal (art. 13 en 14) 22
Langzame spelers → Trage spelers 17
Muiderberg en Multi Landy, absolute 5-kaart openingskleur 22
Onbedoelde aanduiding (door dummy te spelen kaart) 21
Onbedoelde bieding → Bieden, toelaatbare fouten, onbedoelde bieding 9
Ongeoorloofde Informatie (art. 16) 22
Onhoffelijk / Ontoelaatbaar gedrag → Communicatie 16
Onjuist aantal kaarten (art. 13 en 14) 23
Onjuiste slag (te veel of te weinig kaarten gespeeld) (art. 67) 24
Poll → Arbitrale score / spelersraadpleging 6
Pre alert → Alerteren 5
Rechtzetting, verlies van het recht op rechtzetting (art. 10 en 11) 35
Slagen
Onjuiste slag (te veel of te weinig kaarten gespeeld) (artikel 67) 24
Opeisen / afstaan / betwisten → **Claimen** 14
Speelperiode: start met openleggen uitkomstkaart, eindigt met kaarten terug in board 7
Spelen met verkeerd board (art. 15A) 32
Spelen met verkeerde hand (art. 15B) 33
Spelersraadpleging → Arbitrale score / 6

Strafkaart
Het ontstaan van een of meer strafkaarten 26
Het omgaan met één of meer grote strafkaarten 27
Het omgaan met een kleine strafkaart 27
Beide tegenspelers hebben een strafkaart 27
Nadeel door informatie van de strafkaart 28
Tijdsoverschrijding door traag spel→ Denkpauze tijdsoverschrijding 17
Trage spelers → Denkpauze tijdsoverschrijding 18
Uitkomst voor de beurt door de verkeerde tegenspeler (art. 54 en 58) 28
Ook als beide tegenspelers uitkomen 28
Uitlegperiode (zie ook 'Vragen stellen') van afsluitende pas tot open uitkomstkaart(art. 17D1) 29
Vergelijkbare bieding 30
Verkeerd board of verkeerde hand (art. 15) 30
Verkeerd board op tafel 31
Verkeerd paar aan tafel 32
Verkeerde hand 31
Spel waaruit de verkeerde hand kwam wordt later gespeeld 31
Verkeerde speelrichting 31
Verkeerde tafel, een paar nam plaats aan een verkeerde tafel 32
Verkeerde uitleg partner en verkeerde uitleg van speler zelf (art. 20 en 21) 32
Verlies van het recht op rechtzetting (art. 10 en 11) 33
Verminkt/veranderd spel 33
Vervangende Arbitrale score → Arbitrale score, vervangende 5
Verzaken 33
Moment van melding (art. 81C3, 79C en 92B) 33
Verzaking, grens tussen onvoldongen en voldongen verzaking (art. 62) 34
Verzaking (onvoldongen) (art. 62) 34
Voldongen verzaking door dummy (art. 64B3) 35
Verzaking (voldongen) (art. 62, 63 en 64) 35
Voorspeelbeperkingen (met tabel) (art. 26, 50, 51 en 57) 38
Voortijdig spelen (art. 24, 54, 55 en 57) 40
Voortijdig voorspelen 40
Voortijdig bijspelen 40
Vragen stellen (Tabel) (art. 20 en 41) 41
Tijdens het bieden 41
Na de afsluitende pas 41
Na de eerste slag 41
Welles-nietes-spiraal → Communicatie 17
Zestien veel voorkomende misverstanden 42
1 ***Opruimen biedkaartjes*** na afsluitende pas 42
2 Een bied- of speelvergissing in ***één adem*** herstellen 42
3 Voorspelen door de leider uit ***verkeerde hand*** 43
4 Voor de beurt geboden met ***Stopkaartje*** 43
5 Onbedoelde bieding ***niet zelf ontdekt*** 43
6 Toegestaan aantal kaarten ***Zwakke twee en Muiderberg*** 43
7 Doorspelen na ***betwiste claim*** 44
8 Rechten van de ***dummy*** 44
9 ***Alerteerverbod*** ná de eerste biedronde 44
10 ***Pasplicht*** na ***partners denkpauze*** 45
11 Als verzaken na rechtzetting ***geen nadeel*** oplevert 45
12 ***Waarschuwingsrecht*** van de dummy 46
13 Na je ontdekking dat je ***zelf een verkeerde uitleg*** gaf 46
14 ***Plaats van het board*** na het uitnemen van de kaarten 46
15 Grote strafkaart ***Gebod*** 46
16 Grote strafkaart ***Verbod*** 46

Op de laatste pagina staat een overzicht van alle aanvullingen en correcties op de vorige Plezierig Rechtzetten!

Alerteren, alerteerplicht, alerteerverbod en pre alert

Ná de eerste biedronde geldt een ***alerteerverbod*** voor biedingen ***bóven het 3-niveau***. De ***eerste biedronde*** begint met het ***openingsbod***.

West	Noord	Oost	Zuid
Eerste biedronde: Alerteerplicht op alle niveaus			
pas	pas	pas	1♠
pas	4♣*	pas	
			4SA
pas	5♣	pas	5♠
Tweede biedronde: Alerteerverbod boven 3-niveau			

Een paar kan de tegenstanders een alerteerverbod opleggen. Dat geldt dan tot het eind van de betreffende ronde. Een alerteerverbod heft niet de eigen alerteerplicht op!

Alerteerplichtig

- In ***Nederland*** moet elke bieding die lengte in een andere kleur belooft dan wordt geboden, iets extra's meldt over de verdeling, én/óf iets anders meldt dan waar de tegenstanders op rekenen, worden gealerteerd. Dus ook Jacoby en Stayman/Puppet én elk antwoord dat kort kan zijn in de geboden kleur. Ook ♥/♠-antwoord met een andere boodschap dan dat de tegenstanders verwachten. Ook de 1♣-opening als onderdeel van 5-kaart hoog, met minstens een 2-kaart klaveren, is in Nederland alerteerplichtig.

Doublet

Ondanks dat in de Alerteerregeling wordt verwezen naar de Hoofdregel, gelden voor het alerteren van doubletten de volgende richtlijnen.	
Doubletsoort	**Wel of niet alerteren**
Strafdoublet: nodigt partner uit om te passen	***Niet*** alerteren
Uitkomstdoublet: vraagt uitkomst in geboden kleur	***Niet*** alerteren
Informatie- en Negatief doublet	***Niet*** alerteren
Conventioneel doublet, ***belooft*** iets specifieks	***Wél*** alerteren!

In *België* wordt NIET gealerteerd:

- boven 3-niveau in alle biedronden, geldt dus ook voor de 1e biedronde.
- 1♣-opening als onderdeel van 5-kaart hoog (minstens 2-kaart klaveren)
- Stayman, Transfers na 1/2SA-, en Puppet/Niemeijer na een 2SA-opening.
- Doubletten, zowel straf, informatief als conventioneel

Puppet/Niemeijer met 2♣ is ***wél*** alerteerplichtig.

Pre alert

Bijzondere afspraken waarvan niet is uitgesloten dat tegenstanders daar hun afspraken op willen aanpassen moeten vóór aanvang van elke nieuwe ronde worden gemeld. Een pre alert heft de alerteerplicht van een afspraak niet op.

Arbitrale score

De WL geef een arbitrale score als hij vindt dat door een onregelmatigheid schade is ontstaan voor de niet-overtredende partij.

Bewuste overtreding Als een artikel een rechtzetting uitsluit, en de WL vermoedt dat een overtreding bewust is gedaan om daar voordeel uit te halen, heft de WL dat voordeel op met een arbitrale score. Als opzet vaststaat daarbovenop: minstens een kwarttop korting met een waarschuwing dat op herhaling een schorsing volgt.
Voorbeeld: bod ná afsluitende pas, gevolgd door een bieding van de LT. Beide biedingen worden geannuleerd en - volgens art. 39B - géén rechtzetting. Conform art. 72C kun je deze (zware) overtreding wel degelijk rechtzetten!

We onderscheiden twee soorten arbitrale scores én de kwarttop korting:

De vervangende arbitrale score

Dat is het resultaat **dat waarschijnlijk zónder onregelmatigheid zou zijn behaald**, dus géén aangepast percentage. Wel iets als: 4♠C veranderen in 4♠-1.

Een ***gewogen score**** als zonder de onregelmatigheid niet één maar meer contracten/resultaten mogelijk zijn.

Ook een ***split score*** is mogelijk: voor beide partijen een verschillende vervangende arbitrale score. Bijvoorbeeld na een onregelmatigheid én een zeer ernstige fout van de niet-overtredende partij die los staat van die onregelmatigheid.

De kunstmatige arbitrale score

Die wordt uitsluitend toegekend als de WL geen normale (vervangende arbitrale score) kan vaststellen.

Gemiddeld plus (G+) voor niet-overtreders = minstens 60%, als het gemiddelde over de andere gespeelde spellen hoger is: dat hogere percentage.

Gemiddeld min (G-) voor overtreders = maximaal 40%, als het gemiddelde lager is: dat lagere percentage.

Gemiddeld = 50% voor een paar dat 'een beetje schuldig' is.

* **Gewogen score van meer mogelijke contracten**

Bijvoorbeeld: 25% kans op NZ 4♠C en 75% kans op OW 4♥-1 (*kan blijken uit de andere scores*).

Bereken eerst het aantal ***MP*** dat elk contract oplevert. Ga ervan uit dat 4♠C goed is voor 16 MP en 4♥-1 voor 4 MP.

De 'kanspercentages' laat je los op die MP's. 4 MP (25% van 16 MP) plus 3 MP (75% van 4 MP). Dan is de vervangende arbitrale score **7 MP**.

De kwarttop korting

Deze als 'opvoedend' bedoelde korting (in een %-uitslag ter grootte van een kwarttop dat op één spel kan worden behaald; in een butleruitslag of viertallenwedstrijd 3 IMPs of 1 WP).

Poll/Spelersraadpleging

Als tijdens het bieden ongeoorloofde informatie over tafel ging, en de WL niet uitsluit dat die is gebruikt en nadeel oplevert voor de tegenpartij, stelt hij een ***vervangende arbitrale score*** vast met een poll. Hij legt de situatie zónder de ongeoorloofde informatie voor aan maximaal vijf spelers van hetzelfde niveau. Zodra twee spelers kiezen voor een andere bieding dan de gedane bieding, gaat de WL uit van gebruikte ongeoorloofde informatie en past hij het resultaat aan.

Viertallenwedstrijd (arbitrale score)

Als een spel **aan beide tafels** is gespeeld.

Een vervangende arbitrale score is dan geen enkel probleem.

Als een spel aan **één tafel** niet kan worden gespeeld of wordt geannuleerd, kan de WL het resultaat aan de andere tafel gebruiken als richtsnoer voor de vast te stellen vervangende arbitrale score (art. 86B1).

Daarbij kijkt hij naar de waarschijnlijkheid van dat resultaat. Een rechttoe-rechtaan uit te bieden en te maken 3SA-contract kan hij overnemen. Na een lastig dilemma en een goed resultaat door flinke fouten, geeft hij de veroorzaker van dit probleem het nadeel van de twijfel*.

* Twee voorbeelden richtsnoer resultaat andere tafel:

- Het nevenpaar van de overtreders biedt en maakt aan de andere tafel 6♠C. Als het enigszins mogelijk is om een biedverloop naar 6♠ te bedenken, maar dat toch onwaarschijnlijk is, kan de WL een arbitrale score vaststellen van bijvoorbeeld: 1/6 van 6♠C en 5/6 van 4♠ +2.
  De niet-overtreders verliezen dan niet de volle 11 of 13 IMPs, maar slechts 9 of 11 IMPs.

- Het nevenpaar van de schuldigen biedt 6♠, maar gaat één down. Dan kan de WL kiezen voor: 4♠+1 aan deze tafel.
  Daarmee verliezen de overtreders 11/13 IMPs op dat spel.

Een spel mag niet opnieuw worden geschud en gespeeld als de spelers al weten wat de einduitslag zou zijn zónder dat spel. In dat geval geeft de WL een arbitrale score.

Na een fout van de WL

Als door een verkeerde rechtzetting van de WL het resultaat is beïnvloed, geeft de WL:

- het (voor de niet-overtreders) gunstige resultaat dat ook aan de meeste andere tafels is behaald.
- een G+ aan beide partijen als het resultaat zonder de overtreding onduidelijk is.

Na een te late uitnodiging van de WL en/of actie voor zijn rechtzetting

Als spelers vóór de rechtzetting van de WL hebben doorgespeeld zonder kennis van de geldende regels, wat voor een partij voordeel oplevert, heft hij dat voordeel op en laat hij het nadeel van de andere partij staan. Een splitscore dus. Feitelijk geldt het verwijt van géén WL uitnodigen na een vastgestelde onregelmatigheid, voor elke speler. Als een partij het meteen uitnodigen van de WL ontmoedigde/blokkeerde, heeft de WL de vrijheid om een door de spelers opgelegde rechtzetting te handhaven of op te heffen.

Bieden, Bied-, Uitleg- en Speelperioden

Omschrijving	**Start**	**Tot**
Bieden	Eerste pas of bod [Definities]	T/m afsluitende pas [22A]
Biedperiode	Kaarten uit board [17A]	Uitkomstkaart open [17D1]
Uitlegperiode	Na afsluitende pas	Uitkomstkaart open [17D1]
Speelperiode	Openleggen uitkomstkaart	Opbergen kaarten in board

Zie ook Overzicht Vragenstellen op pagina 41

Bieden Ontoelaatbare biedfouten

Ontoelaatbare biedfouten
- Bod hoger dan 7SA
- Doublet zonder voorafgaand bod van de tegenpartij
- Redoublet zonder voorafgaand doublet tegenpartij
- Bieding na afsluitende pas

Een **ontoelaatbare bieding** wordt met alle daaropvolgende biedingen geannuleerd. Oók als de ontoelaatbare bieding door de LT is geaccepteerd.

Een bod hoger dan 7SA (gelukkig niet mogelijk met biedbakjes)

Dit bod wordt geannuleerd en vervangen door een 'pas'. Als het bieden nog niet is beëindigd moet de overtreder ***én*** diens partner verder passen.

Ontoelaatbaar doublet en redoublet

- **Het (re)doublet wordt in ieder geval geannuleerd, het bieden gaat terug naar de overtreder en:**
  - **als de LT van de overtreder wél een bieding deed vóór de rechtzetting**, doet de overtreder een reglementaire bieding en gaat het bieden verder alsof er geen overtreding was. Door de bieding van de LT voor de rechtzetting krijgt de partner van de overtreder geen pasplicht!
  - **als de LT nog géén bieding deed voor de rechtzetting**, mag de overtreder ook elke reglementaire bieding doen die hij wil, maar zijn partner moet dit spel in al zijn volgende beurten passen. Als de overtreder moet tegenspelen, mag de leider de partner van de overtreder verbieden in een kleur voor te spelen die niet in het gehele reglementaire biedverloop (dus ook eventueel vóór de overtreding) is aangeduid. Dat recht geldt uitsluitend als de partner voor het eerst moet voorspelen. Het kan daarom geen kwaad als de WL even meekijkt tijdens het vervolg.

Bieding na een afsluitende pas

• De speler die de vierde bieding deed is de ***overtreder***. • **LT** is de linkertegenstander van de overtreder • Alle biedingen na de afsluitende pas worden geannuleerd.

Als de overtreder:	
Paste - óf de leider of dummy moet zijn; - óf als de LT van de overtreder na de overtreding óók nog een bieding deed, is de rechtzetting hiermee klaar.	***Een andere bieding deed dan pas*** - *én de **overtreder** moet tegenspelen;* - *én de LT na overtreding en voor de rechtzetting **geen bieding** deed;* mag de leider op het moment dat de partner van die LT voor de eerste keer moet voorspelen deze verbieden in één kleur voor te spelen die niet met een reglementaire bieding is aangeduid. Dat verbod geldt zolang die partner aan slag blijft.

Bieden: alleen Stopkaartje als bieding

Een Stopkaartje zónder bod, is géén bieding! Het bieden wordt voortgezet alsof het Stopkaartje niet is getoond. Maar… de partner mag zelfs niet de suggestie wekken dat hij de informatie van dat kaartje (meer, of juist minder kracht, en/of extra lengte in een kleur) gebruikt.

Bieden Toelaatbare biedfouten

Toelaatbare biedfouten
• Andere bieding dan pas, door speler met pasplicht • Vergissing (klopt niet met afgesproken biedsysteem) • Gewijzigde bieding • Onbedoelde bieding • Onvoldoende bod • Bieding voor de beurt

Andere bieding dan 'pas' door een speler die verplicht moet passen

- Als de LT ***nog géén bieding deed voor de rechtzetting***, wordt de gedane bieding vervangen door een 'pas' en moeten beide spelers van die partij verder passen.

- Als de LT ***wél een bieding deed vóór de rechtzetting***, worden de gedane bieding en alle volgende biedingen gehandhaafd. Als de overtreder in al zijn volgende beurten moest passen, blijft dat van kracht voor zijn

volgende beurten. Moest hij maar één ronde passen, dan komt hij met de schrik vrij.

Vergissing (art. 75)

Biedfouten maken en vergissen mag; graag zelfs vinden veel tegenstanders. Een biedfout levert in de regel nadeel op voor het paar dat in de fout gaat. Maar soms werkt een fout in het voordeel van de vergisser. Meest bekend zijn de fouten van spelers met Ghestem op hun systeemkaart. Een dergelijke fout zet tegenstanders gemakkelijk op het verkeerde been. Daarom kan dat soort biedfouten wel degelijk consequenties hebben.

Zónder overeenstemming, of als de afspraak kort voor de wedstrijd is gemaakt, heft de WL het nadeel van de tegenpartij op met een ***vervangende arbitrale score***, gebaseerd op het resultaat dat mag worden verwacht na correct bieden met correcte uitleg. Met meer mogelijke resultaten kan de WL een vervangende ***gewogen score*** geven.

Gewijzigde bieding (art. 25B)

Als een speler een ***bedoelde bieding*** wijzigt, voordat zijn partner bood na zijn eerste bieding, mag diens LT die accepteren. Een bedoelde bieding van die tegenstander na die wijziging betekent automatisch acceptatie. Ook als hij even niet oplette.

De tweede bieding niet accepteren maakt de ***eerste*** bieding definitief. Als de kracht/verdeling van de bieding die doorgaat anders is dan kracht/verdeling van de ingetrokken bieding, en dat paar gaat tegenspelen, kan de leider de partner van de overtreder verbieden in een kleur voor te spelen die NIET is aangeduid met een reglementaire bieding. Dat recht heeft de leider alleen als die partner voor de eerste keer moet voorspelen. Ook als dat pas na enkele slagen gebeurt. Dat verbod geldt zolang die partner aan slag blijft.

Onbedoelde bieding (art. 25A)

Als voor de WL onomstotelijk vaststaat dat een speler een gedane bieding zelfs niet kan hebben overwogen, heeft diens LT géén acceptatierecht. De WL mag die bieding dan zonder verdere consequenties laten herstellen, mits… zijn partner voor dat herstel nog geen bieding deed, óf als zijn partner daarna geen biedbeurt meer kreeg en de uitkomstkaart nog niet openligt.

Om vast te stellen óf sprake is van een onbedoelde bieding kan de WL, ***buiten gehoorsafstand van de tafel***, het antwoord gebruiken op zijn vraag waaróm die onbedoelde bieding is gedaan. Ook kan de discrepantie tussen de onbedoelde bieding en de betreffende hand worden gebruikt.

Opgelet! Een kijk-, sorteer- of telfout maakt een bieding **niet** onbedoeld!

Onvoldoende bod (art. 27)

Een speler deed een bod, lager dan, of gelijk aan, het voorlaatste bod.

De WL neemt de speler - met speelkaarten en systeemkaart - mee ***buiten gehoorsafstand van de tafel***.

Daarmee voorkomt de WL een golf van ongeoorloofde informatie.

Onbedoeld bod? = een bod dat de speler geen moment had willen doen

Allereerst stelt de WL vast of sprake is van een volstrekt ***onbedoeld (onvoldoende) bod***. Zijn eerste vraag aan de speler is dan ook **waarom** die speler dat onvoldoende bod deed.

De WL oordeelt: 'onbedoeld' (art. 25A)

Als in het gesprek blijkt dat de speler geen moment het (onvoldoende) bod had willen doen, mag dat worden hersteld. Meestal gaat het om – een aangrenzend - meegekomen biedkaartje.
Het bieden kan - zonder pasplicht voor de partner - worden vervolgd *(art. 25A).*

De WL oordeelt: 'bedoeld – onvoldoende – bod' (art. 27)

Als blijkt dat de speler dat bod deed omdat hij ***niet goed keek of telde***, of bij het overdenken van verschillende biedingen een ***denkfout*** maakte op het moment van bieden, is er sprake van een bedoeld (***onvoldoende) bod***.

Na terugkomst aan de tafel mag de LT het onvoldoende bod wel of niet accepteren.
Praktisch om ook buiten gehoorsafstand te vertellen of de vervangende bieding wel of geen pasplicht oplevert voor de partner van de overtreder.

- **Na acceptatie** gaat het bieden verder vanaf het onvoldoende bod en is er verder geen beperking en/of rechtzetting. Alle informatie is geoorloofd voor alle partijen.

- Als de LT het onvoldoende bod **niet accepteert**, moet de overtreder zijn onvoldoende bod vervangen.

  - Als de overtreder met een voldoende bod zo laag mogelijk dezelfde kleur aanduidt als zijn onvoldoende bod, geldt voor zijn partner geen pasplicht.
  - Als de overtreder een andere reglementaire bieding doet die volgens de WL vergelijkbaar* is, mag zijn partner daarna ook elke (reglementaire) bieding doen die hij wil.

  - Maar… als het onvoldoende bod wordt vervangen door een correct maar **niet-vergelijkbare** bieding, moet de partner van de overtreder **in al zijn volgende beurten passen**.

*** Vergelijkbare bieding**
De informatie van het ingetrokken bod voegt vrijwel niets toe aan de informatie of bedoeling van de vervangende bieding.

Of *een reglementair zo laag mogelijke verhoging in de geboden of aangeduide kleur*.

Terug bij de tafel vertelt de WL of het onvoldoende bod wel of niet onbedoeld was.

'**Onbedoeld bod**' betekent dat de LT geen acceptatierecht heeft, het bieden wordt na de vervanging door een reglementaire bieding zonder verdere consequenties vervolgd.

'**Onvoldoende bod**' houdt in dat de LT - in tegenstelling tot na een onbedoelde bieding - wél het recht heeft het (onvoldoende) bod al dan niet te accepteren.

Als de LT het onvoldoende bod wél accepteert:

kan hij zelf op lager niveau bieden.
Veel spelers weten niet dat ze na 1♠ van hun partner en 1♣ van hun RT, na acceptatie van een onvoldoende 1♣-bod, met een zeer zwakke hand met 1♠ hun schoppensteun kunnen melden.

Als de LT het onvoldoende bod níét accepteert:

moet het onvoldoende bod worden vervangen door een reglementair bod. Het is dan aan de WL om te vertellen of hij dat bod wel of niet vergelijkbaar vindt.

De WL mag niet vooraf zeggen of de overtreder een vergelijkbare bieding kan en/of zal doen.

Wel vergelijkbaar vertel de spelers dat het bieden verder gaat zónder pasplicht voor de partner ***én*** dat de WL het resultaat achteraf kan aanpassen als hij meent dat de niet-overtredende partij door de overtreding is benadeeld.
Niet vergelijkbaar betekent dat de partner van de overtreder verder moet passen. In dat geval wordt een eventueel nadeel voor de niet-overtreders NIET achteraf opgeheven.

De vervangende bieding kán tot een **pasplicht** en tot een **voorspeelbeperking** leiden voor de partner. Want…

- Als na een ***niet-vergelijkbare bieding*** de overtreder gaat tegenspelen, en de partner van de overtreder aan slag is of moet uitkomen, mag de leider deze speler alleen de eerste keer dat hij moet voorspelen **verbieden** dat in één bepaalde kleur te doen. Dit verbod geldt **niet** voor kleuren die op reglementaire wijze eerder of later **door de overtreder** zijn geboden of aangegeven.
  Dit recht is van kracht zodra die partner voor de eerste keer moet voorspelen, dat hoeft dus niet in de eerste slag van het spel te zijn. Een opgelegd verbod geldt zolang de partner in die beurt aan slag blijft.

Voorbeeld van nadeel voor de niet-overtredende partij

West	**Noord**	**Oost**
1SA	2♠	2♦ (Jacoby met 4 punten; had de 2♠ niet gezien).

Zuid accepteert het 2♦-bod **niet**.
Oost kiest voor 3♥. Door het zo laag mogelijk bieden van de met 2♦ aangeduide hartenkleur, geldt voor west geen pasplicht.

OW hebben als afspraak dat op de 1SA-opening van west de directe 3♥-sprong van oost forcing is voor 3SA of 4♥.

Door oosts (onvoldoende) 2♦-bod verwacht west een zwakke hand en past op 3♥. Dat wordt precies gemaakt. Goed voor een top. Want aan de andere tafels werden door verschillende NZ-paren 2♠ gemaakt en 'scoorden' OW-paren 4♥-1.

De WL zal nu vaststellen dat de informatie van het onvoldoende bod het resultaat heeft beïnvloed. Daarom zal hij 3♥C wijzigen in 4♥-1 (Art. 27D).

En als een speler zijn bedoelde onvoldoende bod al wijzigt vóór de rechtzetting van de PA?

Dan mag zijn LT kiezen: hij accepteert het onvoldoende bod, óf de vervangende bieding!

- Als het vervangende bod op zo laag mogelijk niveau de aangeduide kleur belooft van het onvoldoende bod, is er verder geen rechtzetting.
- In alle andere situaties geldt dat áls de boodschap van de ingetrokken bieding iets wezenlijks toevoegt aan de bieding die de LT koos, de partner in al zijn volgende beurten moet passen.

Bieding, gelijktijdig

Een bieding die gelijktijdig wordt gedaan met een bieding van een speler die aan de beurt was om te bieden, wordt beschouwd als een opvolgende bieding.

Bieding voor de beurt (art. 25, 26, 28, 29, 30, 31 en 32)

Als de overgeslagen speler verplicht moest passen, geldt de gedane bieding als 'op de beurt' (art. 28).

Als de bieding voor de beurt een volstrekt onbedoelde bieding corrigeert en de partner nog niet heeft geboden = toegestaan

Zolang de partner niet heeft geboden en de WL oordeelt dat de eerdere bieding het gevolg is van een grijpfout of verspreking, is de correctie toegestaan. Als de LT al een bieding deed, mag die eveneens worden veranderd. De informatie van die ingetrokken bieding mag de tegenpartij niet gebruiken.

Na een reglementair toelaatbare en op dat moment bedoelde bieding voor de beurt, heeft de LT acceptatierecht

De LT heeft het recht om de bieding voor de beurt te accepteren. Dat kan als de bieding voor de beurt niet moet worden geannuleerd omdat die ontoelaatbaar is, of zonder verdere consequentie mag worden gecorrigeerd omdat het een correctie is van een grijpfout of verspreking.

Daarom stelt de WL met de speler die zijn gedane bieding wil veranderen, buiten gehoorsafstand van de tafel, allereerst vast of de voorgaande bieding op dat moment was bedoeld. [dus geen misgreep, spreekfout of een gedachte aan iets dat niets met dit spel te maken heeft (art. 25A)].

Een gedane bieding door een kijkfout, verandering van gedachte en/of een gedachte over dít specifieke spel, geldt als een ***bedoelde*** bieding!

En alleen na een ***bedoelde*** eerste bieding voor de beurt, mag de LT de gedane 'corrigerende' bieding wel of niet accepteren. Accepteert hij de laatst gedane bieding niet, dan geldt de eerste bieding.

Na acceptatie door de LT: geen rechtzetting

Als de LT een toelaatbare bieding voor de beurt accepteert, of wel of niet bewust een bieding deed, gaat het bieden verder alsof de speler die voor de beurt bood aan de beurt was.

Als na de-bieding-voor-de-beurt de tegenstander wiens beurt het was al een bieding deed, vóór de rechtzetting van de WL

A. De LT was aan de beurt en deed vóór de rechtzetting van de WL een bieding die reglementair correct aansluit op de bieding voor de beurt

Vraag buiten gehoorsafstand van de tafel aan deze LT of hij vóór zijn bieding de bieding-voor-de-beurt zag.

I. Had hij de bieding-voor-de-beurt **wél** gezien.
Dan blijven de beide biedingen staan en is dat het einde van de rechtzetting. Het bieden kan worden voortgezet alsof de bieding voor de beurt op de beurt was.

II. Zegt de LT dat hij de bieding-voor-de-beurt ***níét*** zag, dan vervalt de bieding voor de beurt en blijft alleen de bieding van deze LT staan. Het bieden gaat verder alsof de bieding-voor-de-beurt niet is gedaan.

*De partner van de voor-de-beurtbieder mag de informatie van de vervallen bieding-voor-de-beurt **niet** gebruiken!*

En als hij moet tegenspelen mag de leider hem geen voorspeelbeperking opleggen.

B. De LT was aan de beurt en deed vóór de rechtzetting van de WL een bieding die NIET reglementair aansluit op de voor de beurt gedane bieding

Óf

De RT was aan de beurt en bood voor de rechtzetting van de WL

Dan vervalt de bieding voor de beurt en blijft alleen de bieding van deze tegenstander staan. Het bieden gaat verder alsof de bieding-voor-de-beurt niet is gedaan.

*De partner van de voor-de-beurtbieder mag de informatie van de vervallen bieding-voor-de-beurt **niet** gebruiken!*

En als hij moet tegenspelen mag de leider hem geen voorspeelbeperking opleggen.

Als de LT de voor de beurt gedane *toelaatbare* bieding accepteert en/of een reglementair correcte bieding deed

Gaat het bieden verder alsof de voor de beurt gedane bieding op de beurt was.

Onder ***toelaatbare*** biedingen vallen ook *toelaatbare biedfouten* zoals een onvoldoende bod en een bieding voor de beurt.

Als de linkertegenstander de (toelaatbare) bieding voor de beurt ***niet*** accepteert, en een tegenstander van de overtreder ***ná*** de bieding voor de beurt en ***vóór de rechtzetting van de WL*** nog geen bieding deed, geeft dit overzicht de betreffende rechtzetting.

Bieding voor de beurt	**Aan de beurt**	**Rechtzetting**
Pas	RT	Bieding gaat naar rechtertegenstander; overtreder past in zijn eerste beurt.
	LT* of partner	Partner van overtreder mag alles bieden, maar mag niet de informatie van de pas voor de beurt gebruiken. De arbiter beoordeelt of de eerste reglementaire bieding van de overtreder vergelijkbaar is met de pas voor de beurt. Wel vergelijkbaar: géén pasplicht voor de partner van de overtreder. Niet vergelijkbaar: partner moet in zijn eerstvolgende beurt passen.
Bod, doublet of redoublet	RT	Als de rechtertegenstander past herhaalt de overtreder zijn bod, doublet of redoublet. Als de rechtertegenstander niet past, mag overtreder bieden wat hij wil. Is die bieding wel vergelijkbaar: geen pasplicht voor diens partner. Niet vergelijkbaar: partner moet in eerstvolgende beurt passen.
	LT* of partner	Partner mag alles bieden maar mag de informatie van de bieding voor de beurt niet gebruiken. Overtreder mag ook bieden wat hij wil, maar… Is die bieding wel vergelijkbaar: geen pasplicht voor diens partner. Niet vergelijkbaar: partner moet in eerstvolgende beurt passen.
De WL geeft een arbitrale score als hij meent dat de niet-overtredende partij door de bieding voor de beurt, ondanks de rechtzetting, toch is benadeeld.		
* Als de linkertegenstander aan de beurt is én de overtreder al eerder een bieding deed, geldt de bieding voor de beurt als een wijziging van die eerder gedane bieding [artikel 25].		

Als de overtredende partij moet tegenspelen en de ingetrokken bieding iets wezenlijks toevoegt aan de informatie van de bieding die nu doorgaat, is er **geen sprake van een vergelijkbare bieding** en kan de leider de partner van de overtreder **verbieden** in een bepaalde kleur voor te spelen. Alleen het voorspelen van kleuren die voor en na de overtreding reglementair correct zijn geboden, mag de leider niet verbieden. Dit kleurverbod mag de leider alleen opleggen als die partner voor de eerste keer moet voorspelen. Het opgelegde kleurverbod geldt zolang de partner aan slag is.

Claim betwist (art. 68 t/m 71)

Zowel de leider als beide tegenspelers mogen verklaren dat ze alle resterende slagen, of een concreet deel daarvan, zullen maken (claim). Op dat moment legt die speler zijn hand open, vertelt hoe en in welke volgorde hij verder zou hebben gespeeld. Het spelen stopt.

- **Als een tegenspeler slagen afstaat en zijn partner maakt onmiddellijk bezwaar,** vervalt die verklaring en gaat het spelen verder. Getoonde kaarten van ***tegenspelers*** worden geen strafkaart(!), maar alleen de leider mag de informatie van die kaart(en) gebruiken. Als de WL meent dat de leider is benadeeld doordat een tegenspeler wel die informatie gebruikte, heft hij dat nadeel op met een ***vervangende arbitrale score***.

- **Als een slag is afgestaan die bij een normale/zorgeloze voortzetting niet was verloren, telt de WL die slag als *gemaakt***. Deze correctie is mogelijk binnen de afgesproken periode van herstel. Zonder afspraak, binnen 30 minuten na de bekendmaking van de uitslag. Daar mág de WL van afwijken! Als de uitslag met specificaties laat op de avond wordt verzonden, zal niemand een probleem hebben met een correctie als een onterechte slag de volgende ochtend of zelfs na enkele dagen wordt gemeld.

- Als een tegenstander de claim betwist en arbitrage vraagt ***nadat is doorgespeeld***, geldt het resultaat 'in principe' als definitief.

  Alleen als de niet-claimende partij nog zeer onervaren is, en/of als de WL een intimiderende houding van de claimende partij niet kan uitsluiten, kan hij het resultaat aanpassen, uitgaand van zorgeloos spel.

Voorbeeld: Door de vraag van een tegenspeler realiseert de claimende leider dat deze nog een troefje kan hebben. Met extra alert spel kan hij dat voorkomen. Hij weet ook dat als hij verder speelt de WL daarmee buiten spel komt te staan. In zo'n situatie kan de WL wel degelijk 'rechtzetten'.

Communicatie

Bridge is een spel dat we in de eerste plaats spelen ter ontspanning, voor ons plezier. Bridgers hebben volgens art. 74A2 van de ***spel***regels het volste recht op 'genoegen' tijdens het spel. Dat recht zou eigenlijk art. 1 moeten zijn. De NBB deelt die mening en onderstreept dat met de tekst van art. 74A2 op de cover van het boekje ***Spelregels voor wedstrijdbridge***.

Volgens art. 74A2 is het een ***overtreding*** als een speler door woord of gedrag het genoegen verstoort van zijn tafelgenoten. Datzelfde geldt voor de houding van spelers naar de WL. Ook als een speler het niet eens is met het oordeel van de WL is dat geen vrijbrief voor onhoffelijk, kwetsend of respectloos gedrag.

Correctiegesprek

Als een speler duidelijk tot de orde moet worden geroepen, nodigt de WL die uit om even mee te komen voor een gesprek buiten gehoorsafstand van de tafel of na afloop van de ronde of zitting.

Dit gesprek is een 'correctiegesprek' dat uit vijf delen bestaat.

1. De WL geeft concreet aan wat hij zag en hoorde.
2. Dat dat volstrekt ontoelaatbaar is.
3. De gevolgen na herhaling.
4. Voorwaarden voor voortzetting van de zitting.*
5. De speler moet beloven zijn gedrag te verbeteren.

* De WL kan op eigen gezag een speler ***schorsen*** voor een ***deel van de lopende zitting***.
Uitsluiten van een volgende zitting kan alleen met instemming van het (club/toernooi)bestuur (art. 91).

Ontoelaatbaar gedrag naar de WL

Als een speler ***zonder enig respect*** naar de WL reageert, doet die er verstandig aan om duidelijk aan te geven dat hij dat niet accepteert. Kwetsende opmerkingen dient die speler volledig terug te nemen.

Een speler die duidelijk 'over de rooie' is, en daardoor niet voor rede vatbaar, kan het beste worden uitgenodigd voor een gesprek buiten gehoorsafstand van de tafel. Dat kan direct en/of na afloop van de ronde/zitting.

> *Ga als WL absoluut **nooit** in discussie: respectloze opmerkingen moeten zonder enige reserve worden teruggenomen. Zo niet: einde zitting voor die speler, en - helaas - ook voor zijn partner.*
> *Dat is niet alleen belangrijk voor deze zaak, maar vooral ook voor alle volgende optredens van de WL!*

Als een speler ***op correcte wijze*** twijfelt aan de juistheid van een rechtzetting, kan de WL naar een onderbouwing vragen. Als hij de visie van de speler niet deelt, geeft hij daarna zijn definitieve onderbouwde oordeel.

> *Het is absoluut geen schande om je ongelijk toe te geven, of om de visie te vragen van een collega. Uiteraard mag je ook een bevriende WL even bellen of appen.*

Ook kan de WL zijn besluit na de zitting 'in alle rust' nemen, bijvoorbeeld als hij graag een andere deskundige wil raadplegen. Hij zegt dan toe wanneer hij naar wie zijn oordeel met toelichting zal communiceren. Goed om standaard een ruime tijdslimiet te nemen.

Voordeel van een extra ruime tijdslimiet is dat het moment van terugkoppeling voor de ander snel voelt. Als je drie dagen noemt en de tweede dag al reageert, voelt dat veel prettiger dan de toezegging "morgenochtend", terwijl dat morgenavond wordt…

Wijs op de beroepsprocedure die op jullie club is afgesproken als een speler je visie/oordeel niet lijkt te accepteren en zeg je hulp daarbij toe.

Ontoelaatbaar gedrag tussen spelers

Net als na een 'technische' overtreding, zoals een verzaking en een bieding voor de beurt, moet je als WL ook onhoffelijk gedrag stoppen en de schade die daardoor is ontstaan herstellen. Daar is meer voor nodig dan 'grondige kennis van de spelregels'. Voor een speler die wordt aangesproken op onhoffelijk gedrag dreigt niet alleen het verlies van een goede score, maar ook gezichtsverlies.

Probeer daarom als WL het gevoel van gezichtsverlies zo veel mogelijk te voorkomen. Wat daarbij helpt:

1. Richt het punt van kritiek niet op de persoon: '*Je maakte gebruik van ongeoorloofde informatie*', maar op de handeling: '*Ik mag niet uitsluiten dat dit bod is beïnvloed door de denkpauze van je partner, je hebt helaas de schijn tegen*.'
2. Zet je menselijke (voor)oordeel in de parkeerstand; laat zien en horen dat je uitgaat van te goeder trouw! De volgende anekdote is daar een mooi voorbeeld van.

   Jaren geleden vroeg een speelster spontaan 'voor alle zekerheid' mijn mening: '*Rob, omdat iedereen dat speelt, spelen mijn partner en ik nu ook de Multi-2♦. Omdat partner toch moet weten of de openaar een sterke of zwakke hand heeft, gebruiken we het stopkaartje alleen met een zwakke hand. Maar, mag dat eigenlijk wel?*'
   Mijn antwoord: Jouw openhartige vraag bewijst dat zelfs de meest eerlijke spelers zich schuldig kunnen maken aan 'vals spel'.

Spelers stellen zich alleen open voor jouw inhoudelijke behandeling van de onregelmatigheid als en zolang er geen sprake is van hoog oplaaiende emoties, zowel naar elkaar als naar jou als WL.

Dat betekent dat een onderlinge ruzie ***onmiddellijk*** moet stoppen en beledigende opmerkingen zonder reserve moeten worden teruggenomen.

Toon begrip, zónder degene die boos is gelijk te geven!

- '*Ik kan mij je verontwaardiging goed voorstellen als je ervan overtuigd bent dat deze overtreding met opzet is gedaan.*'
- *'Ik stel vast dat jullie in ieder geval jullie eigen gelijk hebben, en dat daar ietwat verschil in zit.'*
- *'Ik verdiep mij pas in de inhoud als jullie je eigen gelijk in de wachtstand zetten én elke gedachte aan bewust kwade opzet de kleur geven van te goeder trouw.'*

Pas als de lucht is geklaard verdiep je je in de 'technische' onregelmatigheid.

Welles-nietesspiraal is vaak de oorzaak van oplaaiende emoties.
De eerlijkheid van beide partijen mag niet ter discussie staan, beide hebben hun eigen gelijk.

- Met evenveel welles- als nietes-stemmen, moet de WL een besluit nemen.
- Als de score daarvan afhankelijk is, en de WL voor honderd procent staat voor de 'welles' óf voor de 'nietes', geeft hij zijn onderbouwing en laat hij dat resultaat invoeren.
- Sluit hij meer scores niet uit, dan kiest hij voor een 'gewogen score'. Zie voor de berekeningswijze bij Arbitrale score, Gewogen score.

Contract en (wie is) de leider

Bod (1♣ t/m 7SA) direct gevolgd door drie achtereenvolgende passen. Het ***laatste bod*** is het contract. De speler van het paar die de **speelsoort** van dat bod het eerst bood is de **leider**.

West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**
1SA	pas	1♥	pas (zuid accepteert het onvoldoende 1♥-bod)
pas	pas	pas	

Niet het hoogste (1SA) maar het ***laatste*** contract wordt gespeeld.

Denkpauze / trage spelers / tijdsoverschrijding

5-minutensignaal = waarschuwing dat de ronde nog 5 minuten duurt

Het 5-minutensignaal hoort volgens de wetgevende macht niets anders te zijn dan de waarschuwing dat over 5 minuten de ronde is afgelopen en moet worden gewisseld. Dat betekent dat ook na dat signaal aan een nieuw spel mag worden begonnen. Door dat signaal weten de spelers dat ze even 'op de pedalen moeten' om op tijd klaar te zijn. Want een spel waaraan is begonnen moet te allen tijde worden uitgespeeld.

Einde ronde signaal = het signaal om te wisselen

Als dit signaal klinkt moeten alle spellen van die ronde zijn gespeeld. Spellen die nog niet klaar zijn moeten te allen tijde worden uitgespeeld! **Ook** als na het 5-minutensignaal aan dat spel is begonnen en óók als op de club de regel geldt dat na het 5-minutensignaal NIET aan een spel mag worden begonnen.

Anders zou het vertragen van een spel vanwege een dreigende slechte score worden beloond…

En als je als club tóch een nieuw spel wil verbieden na het 5-minutensignaal?

Ondanks dat de wetgevende macht onomwonden stelt dat het 5-minutensignaal geen verbod mag zijn om aan een nieuw spel te beginnen, kun je als club die regel negeren.

Nadelen van dat verbod:

- Er mag geen spel worden gespeeld dat wél op tijd de eindstreep had gehaald.
- Hoe vaker een spel is gespeeld, des te mooier en eerlijker de uitslag, vooral in een lijn met weinig paren.
- De meeste spelers spelen het liefst zoveel mogelijk spellen.
- Risico van irritatie als aan een tafel aan een nieuw spel wordt begonnen, nét na het 5-minutensignaal.

Omdat aan het afbreken van een spel na het einde-ronde signaal een veel groter nadeel hangt, kan de volgende regeling het probleem van traag spel sterk verminderen:

- Op het moment dat de WL wil wisselen krijgen alle paren aan de tafels die nog niet gereed zijn een aantekening.
- Zodra een paar een 3e aantekening krijgt, volgt alleen voor dat paar een korting van een *kwarttop* op de zittinguitslag.
- Een aantekening telt óók mee in de volgende zitting. *Dat voorkomt extra denktijd in de laatste twee ronden als een paar nog niet twee keer 'op de bon' ging.*

Met deze regeling kunnen spelers na het 5-minutensignaal kiezen voor:
- wel aan een nieuw spel beginnen, met de kans op een notitie;
- niet aan een nieuw spel beginnen en met elkaar nagenieten van de wel gespeelde spellen.

Niet aan een nieuw spel beginnen werpt de vraag op hoe dat moet worden ingevoerd. G- (het gemiddelde van de gespeelde spellen met een maximum van 40%) voelt niet eerlijk, omdat niet is na te gaan welk paar de meeste tijd soupeerde. Als er al een denktijdmeting zou zijn, zegt dat ook niets, omdat de denktijd sterk afhangt van ieders hand en biedsituatie.
Zo'n spel invoeren als Niet Gespeeld geeft dan het beste gevoel.

Ga met onervaren bridgers soepel om!

Ga met spelers die standaard veel tijd gebruiken in gesprek!
Goed om met spelers die standaard veel tijd gebruiken – buiten de zitting – na te gaan wat precies extra denktijd kost. Pas dan kun je een speler helpen sneller – en vaak ook betere – besluiten te nemen. Langer denken leidt vaak tot een slechter beeld van wat is geboden en gespeeld, daardoor een minder sterke keus én kost veel denkenergie waardoor de volgende spellen alleen maar (nog) zwaarder zullen voelen. Voordeel van een bridger is dat hij véél meer spellen speelt dan schakers en dammers. Zelfs met drie rampen kun je heel hoog eindigen! Want één bridgespel heeft op de hele zittinguitslag een invloed van 1/24…

Dummy (art. 41D, 43, 45D1 en 65) Overzicht Rechten / Plichten / Consequenties

Actie van de dummy	**Rechtzetting zónder voorafgaande overtreding van de dummy**	**Rechtzetting nadat dummy de kaarten bekeek van leider en/of van een tegenspeler**
Dummy vraagt aan een ***tegenstander*** of hij niet verzaakte.	Dat mag dummy alleen aan de ***leider*** vragen. Riskeert een procedurele straf (***kwarttop korting of 3 IMP***)	Het spel wordt vervolgd alsof er geen overtreding was. Alleen een eventueel voordeel van de tegenstanders wordt gecorrigeerd, het nadeel van leider en dummy blijft staan.
Dummy vraagt aan de ***leider*** of hij niet verzaakte.	Dat mag dummy inderdaad aan de leider vragen. Als de verzaking nog niet voldongen is: ook behandelen als onvoldongen.	Dan moet de leider die slag corrigeren/bekennen, maar wordt deze onvoldongen verzaking behandeld als een voldongen verzaking (mogelijk slag(en) overdragen).
Dummy **waarschuwt de leider** niet uit de verkeerde hand voor te spelen.	Dat is toegestaan zolang de leider geen kaart aanduidde. Nadat de leider een kaart speelde, is dat een (lichte) overtreding, omdat dummy niet als eerste de aandacht mag vestigen op een onregelmatigheid. Het 'kiesrecht' van de tegenspelers blijft staan.	Dan mag dummy de leider niet waarschuwen. Doet dummy dat tóch, dan mogen de beide tegenspelers kiezen uit welke hand moet worden voorgespeeld!
Dummy duidt een te spelen kaart aan of speelt een kaart zonder aanduiding van de leider.	Riskeert een procedurele straf (kwarttop of 3 IMP). Als de WL meent dat de tegenspelers hierdoor zijn benadeeld, past hij het aantal gewonnen slagen aan.	
Dummy speelt zonder opzet andere kaart dan de aangeduide.	De ***aangeduide*** kaart geldt als gespeeld. Die ***moet*** de door dummy gelegde kaart vervangen als in de volgende slag nog geen twee kaarten zijn gespeeld. ***Beide tegenspelers mogen*** een kaart van die slag terugnemen als die is gespeeld vóórdat de fout werd gemeld. ***Alleen*** als de ***RT*** van de leider zijn gespeelde kaart verwisselt, mag de leider dat ook doen. De leider mag de informatie van de door tegenspelers teruggenomen kaart(en) niet gebruiken. Dat mogen de tegenspelers wél!	
Een kaart van dummy is niet goed zichtbaar.	Als de niet/moeilijk zichtbare kaart het tegenspel nadelig beïnvloedt moet de WL achteraf het eventuele nadeel van ***de tegenspelers*** met een vervangende arbitrale score opheffen, door uit te gaan van het waarschijnlijke tegenspel als dummy zijn kaarten wél correct had neergelegd.	
Dummy wil een reeds gespeelde en dichtgelegde kaart zien.	Alleen de leider en tegenspelers mogen daarnaar vragen zolang in de nieuwe slag geen kaart is gespeeld door zijn partij en de eigen kaart nog openligt. Dummy heeft dat recht niet. Alleen als een speler (te) snel zijn kaart opruimt, mag dummy daarnaar vragen.	
Informatie vragen	Van de afsluitende pas t/m de laatst gespeelde kaart of claim gelden de rechten, plichten en beperkingen van dummy. Zo mag hij als enige niet informeren naar het voorafgaande biedverloop.	
Dummy zegt dat gespeelde kaart in de verkeerde richting ligt.	Net als de leider en tegenspelers mag de dummy tijdens het spel tegen een andere speler zeggen dat die een gespeelde kaart in de verkeerde richting heeft gelegd, tót… zijn partij een kaart voor- of bijspeelde in de volgende slag. Dan mag hij dat niet meer melden.	

Foutieve score

Als het clubbestuur daarmee akkoord gaat mag de WL een foutieve score óók na een eventueel gestelde 'termijn voor correcties' corrigeren.

Grenzen geboden en gespeeld (Biddingboxreglement en art. 35, 36, 45, 46 en 57)

Biedkaartjes

Voor de biedkaartjes geldt slechts één grens: zodra een speler een biedkaart uit de box trekt met de kennelijke bedoeling een bieding te doen, mag die bieding niet meer terug. **De grens**: **zodra het kaartje loskomt van de box**.
*Biedkaartjes uit de box halen om ze te **rangschikken** geldt **niet** als bieding.*

Vier situaties waarin het biedkaartje wél terug moet

- Na een ontoelaatbare bieding (bod na afsluitende pas, bod hoger dan 7SA (8♣, etc.), doublet volgend op iets anders dan een bod van een tegenstander, en een redoublet zonder voorafgaand doublet van een tegenstander).
- Een kaartje met een ***volgens de WL*** volstrekt onbedoelde bieding.
- Een kaartje met een onvoldoende bod, en/of een bieding voor de beurt die niet door de LT wordt geaccepteerd.

'Zichtbaar denken'

Eén of meer biedkaartjes aanraken en een andere bieding doen, geeft Ongeoorloofde Informatie. Voordeel voor de overtreders door gebruik van ONGEOORLOOFDE INFORMATIE heft de WL op met een vervangende arbitrale score.

Alertkaart

De speler die alerteert is ervoor verantwoordelijk, dat de tegenstanders het alert opmerken.

Stopkaart

Moet door de speler die een sprongbod gaat doen op tafel worden gelegd vóór het sprongbod. Na een paar seconden (tot 10 tellen duurt wel heel erg lang) ruimt hij de stopkaart op. De LT moet wachten tot de stopkaart is opgeruimd. Als de 'sprongbieder' geen stopkaart neerlegt, of die snel weghaalt, moet de LT evengoed een paar seconden wachten voordat hij een bieding doet.

Alleen een stopkaart neerleggen is geen bieding. Als een speler voor zijn beurt een stopkaart neerlegt is dat geen bieding voor de beurt. Maar de partner van die speler mag zelfs niet de suggestie wekken dat hij de informatie van de stopkaart (waarschijnlijk extra lengte en/of kracht) gebruikt.

Biedkaartje wel aanraken en niet gebruiken

Peinzend een biedkaartje aanraken en uiteindelijk toch passen, of omgekeerd, of een ander bod doen, mag absoluut niet. Een hand hoort pas richting biedbox te gaan op het moment dat de speler weet welk biedkaartje hij wil pakken en pakt.

En als een speler tóch eerst een andere biedkaart aanraakt?

Dan is dat informatie die de partner absoluut niet mag gebruiken. Na een aanraak- of plukactie kan de WL niets anders doen dan de partner van de 'plukker' het nadeel van de twijfel geven, als die voor een bieding kiest die kan zijn ingegeven door de eerdere aangeraakte biedkaart.

Spelen, grenzen van gespeelde speelkaart

Voor de speelkaarten is de grens van gespeeld verschillend voor leider, tegenspelers en de dummy. Dat zou weleens de oorzaak kunnen zijn van veel discussies aan de bridgetafel over het wel of niet mogen terugnemen van een speelkaart.

Terugnemen gespeelde kaart

Ter correctie van een onregelmatigheid. Een teruggenomen kaart kan alleen een grote strafkaart worden als die van een tegenspeler is. Als de ***laatst gespeelde kaart*** is gespeeld **ná** een verkeerde uitleg van een bieding, en wordt teruggenomen ná de verbetering, wordt die kaart geen strafkaart.

Overzicht gespeelde kaart

<table>
<tr><th>Een kaart van:</th><th>Geldt als gespeeld nadat:</th></tr>
<tr><td>de leider</td><td>de kaart uit de hand is genomen met de kennelijke bedoeling die kaart te spelen, even wordt stilgehouden
en met de zichtbare beeldzijde de tafel (nagenoeg) raakt,
óf de kaart duidelijk wordt getoond als gespeeld, ook als de kaart niet in de buurt van de tafel kwam,
óf… dezelfde beweging maakte met de zichtbare beeldzijde zoals hij zijn vorige kaart(en) speelde.</td></tr>
<tr><td>een tegenspeler</td><td>de kaart zo werd gehouden dat de partner van de tegenspeler de beeldzijde had kunnen zien. Of de partner op dat moment ook naar die kaart keek, maakt niet uit.
Van belang is dus de hoek waarin de kaart is gehouden. Bij twijfel vraagt de WL die speler om voor te doen hoe hij die kaart hield.
Bij onenigheid over die hoek … benadrukt de WL dat hij uitgaat van ieders eigen waarheid en maakt dan pas een keus, waarmee hij dus niemand voor leugenaar uitmaakt!
Als ‘geheim’ meetpunt zou hij het non-verbale gedrag van de partner kunnen laten meewegen.</td></tr>
<tr><td>de dummy en de aangeduide te spelen kaart</td><td>Als voor de WL vaststaat welke kaart de leider met zijn eerste aanduiding wilde spelen, mag die alleen worden gewijzigd als de WL ervan overtuigd is dat de leider op dat moment een andere kaart had willen spelen (art. 45).
Alleen als voor de WL niet duidelijk is welke kaart de leider met zijn eerste aanduiding wilde spelen, mag de leider aangeven welke kaart door de dummy moet worden gespeeld. Als er over de kleur of de hoogte geen twijfel is, moet de te spelen kaart aan die voorwaarde voldoen, mits daarmee niet wordt verzaakt (art. 46). De omschrijving van artikel 46 moet worden gelezen als: ‘Onduidelijke aanduiding van een te spelen kaart van de blinde’
Zolang de leider geen volgende kaart speelde uit zijn hand of die van de dummy, mag hij een aanduiding uitsluitend wijzigen als de WL ervan overtuigd is dat hij geen moment de aangeduide kaart had willen spelen.
Dat betekent dat niet de aanduiding beslissend is voor wel of niet mogen wijzigen, maar de situatie! Zie het voorbeeld.
<table>
<tr><th>Voorbeeld</th><th>Figuur I</th><th></th><th>Figuur II</th></tr>
<tr><td>dummy</td><td>♣ A 3 2</td><td>dummy</td><td>♣ A H V B 2</td></tr>
<tr><td>leider</td><td>♣ H 5 4</td><td>leider</td><td>♣ 5 4</td></tr>
</table>
Zuid is leider en speelt ♣4 voor. West ♣6.

Leider a zegt: ‘Klavertwee, oh nee, klaveraas.’
Leider b zegt: ‘Klavertje, oh nee, klaveraas.’

Figuur I sluit niet uit dat beide leiders aanvankelijk twijfelden welke honneur ze eerste zouden spelen en op het moment van aanduiden dachten dat ze ♣H hadden voorgespeeld. Of dat ze OW de eerste klaverslag wilden laten maken. Voor de beide leiders geldt dat dummy’s lage klaveren moet worden bijgespeeld.

Figuur II sluit uit dat beide leiders ook maar een moment hebben overwogen om dummy ♣2 te laten bijspelen. De WL mag de wijziging toestaan.</td></tr>
</table>

Kaart, te vroeg getoond vóór, tijdens of ná het bieden (art 16D 24 48A en 49)

Vóór de eerste bieding (openingsbod of eerste pas) *(16D)*

Kaart gaat terug in de hand. Als de WL meent dat die informatie voordeel opleverde voor de overtredende partij heft hij dat voordeel bij voorkeur op met een vervangende arbitrale score.

Tussen de eerste bieding en de afsluitende pas *(art 24)*

De kaart moet open op tafel worden gelegd voor de eigenaar van die kaart. Als het slechts één kaart is, en lager dan de 10, zijn er op dat moment geen verdere consequenties. Is het méér dan één kaart, óf een honneur (Aas t/m de 10), óf een lage kaart die ***bewust is gespeeld***, dan moet de partner in zijn eerstvolgende biedbeurt passen.

Als de eigenaar van een strafkaart na het bieden ***tegenspeler*** wordt, wordt de open liggende kaart een strafkaart. Eén kaart, onbedoeld getoond én lager dan de 10: een kleine strafkaart. Een 10 of hoger, óf méér dan één getoonde kaart: grote strafkaart(en).
Als de eigenaar van een strafkaart ***leider of dummy*** wordt, gaat de kaart terug in de hand voordat de uitkomst wordt opengelegd.

Na de afsluitende pas

Als de ***leider*** een kaart uit zijn waaier laat vallen, gaat de kaart terug in zijn hand, zonder verdere consequenties (art 48A).
Als een (vermoedelijke) tegenspeler een kaart uit zijn hand laat vallen, wordt die kaart een strafkaart: Eén kaart, onbedoeld én lager dan de tien, wordt een ***kleine strafkaart*** ; in alle andere gevallen ***grote strafkaart(en)*** (art 49).

Kaarten, onjuist aantal → Onjuist aantal kaarten → pagina 23

Muiderberg en Multi Landy

Met de uitleg Muiderberg/Multi Landy MOET de openingskleur ***absoluut*** een 5-kaart zijn met een ***lage*** 4+kaart. Een afwijking daarop is '***verkeerde uitleg'*** (zie pag. 34)! ***De zwakke twee*** belooft een 6-kaart, maar die lengte mag wél afwijken: een zwakke 7-kaart of zeer sterke 5-kaart mag worden 'verkocht' als een 6-kaart.

Onbedoelde aanduiding door dummy te spelen kaart → Overzicht pagina 21

Onbedoelde bieding (Art. 25A) → **Bieden** → pagina 9

Ongeoorloofde Informatie (Art. 16)

Spelers mogen tijdens het bieden en spelen uitsluitend informatie aan elkaar overdragen met behulp van bied- en speelkaarten. Informatie die op een andere manier wordt overgedragen, is ***in ieder geval voor de eigen partij ongeoorloofd***.

Het verspreiden van ongeoorloofde informatie is op zich niet strafbaar; maar wél het gebruik hiervan.

Vaak voorkomende vormen van ongeoorloofde informatie: het goedkeurend knikje, verbijsterd wegdraaiende ogen bij partners uitkomst en de denkpauze gevolgd door een pas. Probleem is, dat wij gewend zijn vooral ook non-verbaal te communiceren. Dus niets menselijks is ons bridgers vreemd, maar zeker de eigen partij mag die informatie niet gebruiken.

Een andere vorm van verspreiden van ongeoorloofde informatie is het terugnemen van een kaart (biedkaart of speelkaart). Iedereen weet nu iets over de hand van deze speler. Ook daar mag de partner niets mee doen. Sterker: als hij een keuze heeft tussen meerdere mogelijkheden, mag hij niet kiezen voor de actie die door de ongeoorloofde informatie aantrekkelijker lijkt. Kiest die partner daar tóch voor, '*omdat hij die keus ook zonder de ongeoorloofde informatie zou hebben gemaakt*', dan heeft hij de pech de schijn tegen te hebben.

Wanneer de WL twijfelt of een actie is beïnvloed door ongeoorloofde informatie kan hij die bewuste actie voorleggen aan maximaal vijf spelers van gelijkwaardig niveau die, indien van toepassing, dezelfde conventie/afspraak gebruiken.

De WL legt dezelfde situatie voor:
- **zónder** de ongeoorloofde informatie;
- **mét** de uitleg die de mogelijke overtreder op dat moment van zijn partner verwachtte.

Zodra twee spelers voor ***eenzelfde andere*** actie kiezen, gaat de WL van die actie uit en eindigt daarmee deze raadpleging. Als op maximaal één na, iedereen een soortgelijke actie onderneemt als de partner, moet de WL ervan uitgaan dat de speler de ongeoorloofde informatie niet gebruikte en wordt zijn actie gehandhaafd. Bij ongeoorloofde informatie -situaties is dus alleen sprake van wél of geen invloed van de ongeoorloofde informatie.

Ongeoorloofde informatie kan ook ontstaan zonder schuld van een speler. Te denken valt aan een omgedraaide kaart in het board, of een openliggende kaart op de grond. Of van een gesprek tussen twee partners die een zojuist gespeeld spel hardop analyseren: 'Schoppenuitkomst is down', of '7SA in het laatste spel'. Het is dan zaak dat spontaan, buiten gehoorsafstand van de nieuwe tafel, aan de WL te melden. Die zal dan proberen de setting van de tafel aan te passen, zodat de speler die de informatie ontving niet met zijn partner de 7SA-handen krijgt. Soms kan opnieuw worden geschud, of er wordt gespeeld waarna de WL alsnog een arbitrale score kan toekennen, als hij vindt dat de ongeoorloofde informatie invloed op het spel had.

Opgelet
Het fenomeen 'ongeoorloofde informatie' wordt tijdens het bieden of het spelen geconstateerd, maar de afhandeling gebeurt pas ***na de laatste slag***.

Als de WL al ***tijdens het spelen*** een onderzoek instelt en daarnaar handelt, verspreidt de WL daarmee zélf ongeoorloofde informatie en dat moet hij absoluut niet willen.

Om het spel niet al te veel te beïnvloeden, kan de WL de ontvanger van de ongeoorloofde informatie aanbevelen nu een beslissing te nemen die niet ingegeven is door de ongeoorloofde informatie, ook al zou de beslissing op grond van die informatie misschien wel voor de hand liggen.

Als een speler een 'ongeoorloofde inlichting ontvangt en daar duidelijk afstand van neemt in de vorm van een andere actie dan verwacht, toont deze speler aan, daar geen gebruik van te maken en kan het spel gewoon gespeeld en gescoord worden. Dit is geregeld in art. 73C.'

Kiezen voor een actie die ook zónder de ongeoorloofde informatie voor de hand ligt, is uiteraard geen overtreding.

Onhoffelijk / Onfatsoenlijk gedrag → Communicatie → pagina 15

Onjuist aantal kaarten (art. 13 en 14)

*Een **overtollige kaart(en)** wordt verwijderd.*

- *Als met de hand met te veel kaarten nog **niet** is gespeeld, gaat het bieden en spelen door **zónder arbitrale score**.*
- *Alleen als een overtollige kaart **wél** is gespeeld, kan de WL achteraf het resultaat aanpassen met een **vervangende arbitrale score**.*

  Denk aan een tweede ruitenaas die een slag won, of een veertiende troefkaart.

*Een **zoekgeraakte kaart (minder dan 52 kaarten)** moet worden opgespoord en bij de betreffende hand worden gevoegd.*

- *Reeds gedane biedingen worden niet veranderd.*
- *Als de ontbrekende kaart niet wordt gevonden, maakt de WL het spel compleet met een ander spel kaarten.*
- *Bieden en spelen wordt voortgezet alsof die kaart vanaf het begin in het spel zat.*

  *Als vóór het compleet maken niet is bekend in de kleur van de later toegevoegde kaart, wordt dat rechtgezet als een **verzaking**.*

  - *Die verzaking is **onvoldongen** tót een speler van de verzakende partij een kaart (bij)speelt in de volgende slag.*
    De gevonden kaart wordt dan bijgespeeld en de gespeelde kaart wordt strafkaart als die van een tegenspeler is. Een kaart van dummy en van de leider wordt bij de nog te spelen kaarten gevoegd.

  - *Opgelet! De verzaking is **voldongen** zodra de verzaker of diens partner een kaart speelt in de volgende slag.*

  Als de beeldzijde van de zoekgeraakte kaart zichtbaar was, en wordt toegevoegd aan de hand van een tegenspeler, is dat ongeoorloofde informatie voor diens partner.

Nog geen bieding gedaan door een speler met een onjuist aantal kaarten

- Als slechts één speler een onjuist aantal kaarten had en geen speler een kaart zag van een andere speler, wordt de hand gecorrigeerd en kan het spel normaal worden geboden en gespeeld.
- Als méér spelers een onjuist aantal kaarten hadden, of als een speler een kaart zag van een andere speler, corrigeert de WL de handen en laat hij dat spel bieden en spelen. Na afloop beoordeelt hij of de informatie het resultaat heeft beïnvloed. Zo ja, dan heft hij die invloed op met een vervangende arbitrale score.
- Als het onjuiste aantal kaarten is veroorzaakt door grove nalatigheid kán de WL de veroorzakers een korting geven van een kwarttop.

- **Onjuist aantal kaarten ontdekt ná bieding door een speler met een onjuist aantal kaarten**
  - Als een speler meer dan dertien kaarten heeft en een andere speler hetzelfde aantal te kort komt, corrigeert de WL deze handen en kan hij het bieden en spelen laten hervatten.
    Als hij na het spelen meent dat de onregelmatigheid het resultaat heeft beïnvloed, neemt hij die invloed weg met een ***vervangende arbitrale score***.
    De veroorzaker van dit probleem riskeert een korting van een kwarttop.

Onjuiste slag (geen of te veel kaarten bijgespeeld door de ***leider en/of een tegenspeler***)

Dit artikel (67) geldt niet voor de dummy. Als die in een slag geen of te weinig kaarten bijspeelde moet de WL het waarschijnlijke resultaat vaststellen dat zonder die fout zou zijn behaald; de spelende (overtredende) partij krijgt dan het nadeel van eventuele twijfel.

Voorwaarde voor de rechtzettingen hieronder is dat ***alle spelers met dertien kaarten aan dit spel begonnen***.

- Als de WL meent dat de betreffende speler in de bewuste slag wél correct één kaart speelde, maar die niet bij zijn gespeelde kaarten heeft gelegd, moet die kaart worden opgespoord en alsnog op de juiste plaats bij de gespeelde kaarten worden gevoegd. Als die kaart na het spelen terug in de hand ging en daarna voor de tweede keer is gespeeld (waarbij de grens van corrigeren is overschreden), kent de WL voor dit spel een ***vervangende arbitrale score*** toe. Dat is dan het resultaat dat hij verwacht zónder deze onregelmatigheid; de overtredende partij krijgt het nadeel van eventuele twijfel.

- **Als geen of één speler in de volgende slag een kaart speelde**
  - Als de overtreder ***geen kaart*** bijspeelde,
    speelt de overtreder een kaart bij in de vorige slag.
  - Als de ***leider of dummy een kaart te veel*** bijspeelde,
    gaat de te veel bijgespeelde kaart* terug op tafel of terug in de hand.
  - Als een ***tegenspeler een kaart te veel*** bijspeelde,
    wordt de te veel bijgespeelde kaart* een strafkaart.

  * De zichtbare kaart geldt als gespeeld. Met twee zichtbare kaarten beslist de eigenaar welke kaart hij speelt.

- **Als minstens twee spelers in de volgende slag een kaart speelden**
  - **Als de overtreder géén kaart bijspeelde** (art. 67B)**,**
    moet hij een kaart, zo mogelijk in de gevraagde kleur, open op tafel leggen, en vervolgens correct tussen zijn gespeelde kaarten voegen. Deze kaart kan die slag **niet** meer winnen. Het niet tijdig bijspelen van deze kaart geldt als een verzaking, ongeacht of hij wel of niet kon bekennen! Als dat een kaart is van een ***tegenspeler of van de leider***, kan dat leiden tot de automatische overdracht van één slag. Als dat een kaart is van dummy herstelt de WL alleen de eventuele schade.

  - **Als de leider of dummy meer dan één kaart speelde**,
    moeten alle te veel gespeelde kaarten terug op tafel of in de hand, de getoonde kaart geldt als gespeeld.

  - **Als een tegenspeler - bewust - meer dan één kaart speelde, dus niet per ongeluk toonde**
    - en één kaart werd getoond, geldt die kaart als in die slag gespeeld.
    - en als meer kaarten werden getoond, geldt de hoogste kaart die reglementair kon worden bijgespeeld als in die slag gespeeld, de andere kaart wordt een strafkaart.

    In beide gevallen kan de **bijgespeelde kaart** die slag niet winnen. Als **na** de onjuiste slag niet is bekend in de kleur van de te veel bijgespeelde kaart, geldt dat als een verzaking en daarmee een kans op automatische overdracht van één slag.

Poll → Arbitrale Score → Spelersraadpleging → pagina 6

Pre Alert → Alerteren → pagina 5

Spelen met verkeerd board/verkeerde hand → Verkeerde hand of board → pagina 31

Spelersraadpleging → Arbitrale Score → Poll → pagina 6

Strafkaart, grote en kleine (art. 50)

We onderscheiden twee soorten strafkaarten: **grote** strafkaart en **kleine** strafkaart.

De strafkaart (artikel 24, 50, 51 en 52)

<table>
<tr><td colspan="3">Het ontstaan van een of meer strafkaarten</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Beeldzijde getoond vóór het spelen</td><td>Bewust één kaart getoond

óf

wel of niet bewust méér dan één kaart getoond</td><td>• Partner moet in zijn ‘eerste biedbeurt na het tonen’ passen
Waarschijnlijk vervalt deze pasplicht in september 2027
• Blijft/blijven tijdens het bieden open op tafel liggen, is voor partner verboden informatie.
• Als de eigenaar leider of dummy wordt, gaat/gaan de kaart(en) terug bij de nog te spelen kaarten.
• Als de eigenaar tegenspeler wordt, is/zijn die kaart(en) ‘grote strafkaart(en)’.</td></tr>
<tr><td>Eén kaart per ongeluk getoond, láger dan een 10</td><td>• Géén pasplicht voor partner
• Blijft tijdens het bieden open op tafel liggen, is voor partner verboden informatie.
• Als de eigenaar leider of dummy wordt, gaat de kaart terug bij de nog te spelen kaarten.
• Als de eigenaar tegenspeler wordt, is die kaart een ‘kleine strafkaart’.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Beeldzijde getoond tijdens het spelen door tegenspeler

Leider en dummy krijgen geen strafkaart</td><td>Bewust getoond
óf
per ongeluk een 10 of hoger getoond
óf
lager dan een 10 maar had al een strafkaart</td><td>• Getoonde kaart wordt grote strafkaart
• Als de speler op dat moment al een kleine strafkaart had, wordt die kaart ook een grote strafkaart.</td></tr>
<tr><td>Per ongeluk één kaart láger dan een 10 getoond</td><td>• Getoonde kaart wordt kleine strafkaart</td></tr>
</table>

Op het overzicht op de volgende pagina staat hoe de bezitter van de strafkaart, diens partner en de leider met een strafkaart moeten omgaan.

Omgaan met één of meer grote strafkaarten	
Een speler heeft minstens één grote strafkaart die open op tafel ligt en de **partner** van de strafkaarthouder moet voorspelen	**De leider** heeft drie keuzes: 1. Hij mag de partner ***verplichten*** in een kleur van een strafkaart voor te spelen. o *De strafkaart gaat dan direct terug in de hand en is geen strafkaart meer.* o *Met meer strafkaarten in dezelfde kleur gaan alle strafkaarten van die kleur terug in zijn hand.* o *Als de voormalige strafkaartbezitter aan de beurt is, mag hij - ook al in deze slag - elke reglementair correcte kaart bijspelen.* 2. Hij mag de partner ***verbieden*** in een kleur van een strafkaart voor te spelen. *Ook na een verbod gaan alle strafkaarten van die kleur terug in de hand van de eigenaar.* *En het 'kleurverbod' geldt zolang de partner aan slag blijft. [De eerste slag winnen met een aas in een andere kleur, en de volgende slag de kleur van de strafkaart voorspelen is een overtreding die een nieuwe strafkaart oplevert: de tweede voorgespeelde kaart van die partner*] 3. **Niets verbieden of verplichten** *Dan blijft de strafkaart liggen. Elke volgende slag dat de partner van de strafkaartbezitter moet voorspelen mag de leider alsnog eisen stellen aan de voor te spelen kaart. Het is dus mogelijk dat de leider nu geen eisen stelt en dat de volgende slag wél doet, **mits** de strafkaart er nog ligt en de partner aan slag bleef/is.*
De partner van de strafkaarthouder: • Mag alle informatie van de op tafel liggende grote strafkaart(en) gebruiken; dus ook de boodschap die met het spelen van die kaart is verteld. • Mag die informatie niet gebruiken als een strafkaart teruggaat in de hand (omdat de leider eisen stelde aan een voor te spelen kaart). • Mag de extra informatie ook niet gebruiken nadat de strafkaart is gespeeld!	
De ***eigenaar*** **van minstens één grote strafkaart** moet voor- of bijspelen • Hij moet zijn strafkaart voor- of bijspelen als hij daarmee niet verzaakt. • Met méér grote strafkaarten die reglementair kunnen worden (bij)gespeeld, mag de ***leider*** de voor- of bij te spelen kaart kiezen. De andere strafkaarten blijven als strafkaart liggen.	

Omgaan met een kleine strafkaart
• De leider mag geen eisen stellen aan de partner als die moet voorspelen. • De bezitter mag elke kaart in elke kleur voor- of bijspelen, uitgezonderd een lage kaart (2 t/m de 9) in de kleur van de kleine strafkaart.

Beide tegenspelers hebben ieder een grote strafkaart
Als een tegenspeler zelf moet voorspelen, en hij én zijn partner een strafkaart hebben, gaat de voorspeelwens die de leider oplegt vanwege de strafkaart van zijn partner, vóór op het verplicht spelen van de eigen strafkaart.

Als (aan de tafel en/of na de laatste ronde) blijkt dat de leider is benadeeld door de informatie van/door de strafkaart, moet de WL de score aanpassen.

Oók als de informatie van de op tafel liggende strafkaart door de partner wél mocht worden gebruikt, moet het resultaat worden aangepast als de leider daardoor is benadeeld.
Niet toegestane informatie gebruiken is een overtreding waarvoor de WL - naast een arbitrale score - een korting kan geven; in de regel krijgt de betreffende speler eerst een waarschuwing.

De arbitrale score in volgorde van wenselijkheid:
- het waarschijnlijke resultaat zonder de informatie van of voortkomend uit de strafkaart;
- een gewogen score als twee of drie resultaten mogelijk zijn zónder de strafkaartinfo;
- G+/G- als meer dan drie resultaten mogelijk zijn of een waarschijnlijk resultaat moeilijk is in te schatten.

Uitkomst voor de beurt door de verkeerde tegenspeler (art. 54)

Ga eerst na of:
- de ***leider of de dummy*** de verkeerde tegenspeler ***uitnodigde*** uit te komen: want dan gaat de uitkomstkaart zonder consequenties terug in de hand; de juiste tegenspeler komt uit. Ook als beide tegenspelers tegelijk uitkwamen!
- ***beide tegenspelers*** uitkwamen met de zichtbare beeldzijde: dan geldt de kaart van de juiste tegenspeler als de eerst gespeelde kaart; die van de verkeerde tegenspeler wordt een **grote strafkaart**. Het recht van de leider om eisen te stellen aan een voor te spelen kleur geldt ***niet*** voor deze eerste slag!
- ***beide tegenspelers uitkwamen en één beeldzijde zichtbaar*** is: de gedekte uitkomstkaart moet dan terug in de hand. Als de open kaart van de verkeerde tegenspeler is, geldt de rechtzetting voor een uitkomst door de verkeerde tegenspeler.
- ***de leider zijn hand wilde openleggen,*** want dán wordt hij de blinde als hij minstens één beeldzijde toont!

Alleen als de verkeerde tegenspeler uitkwam
- ***zónder uitnodiging van de leider of de dummy***,
- *met – voor zijn partner – de* ***zichtbare beeldzijde,***
- **én** de leider of dummy nog geen kaart speelde/toonde,

heeft de leider drie keuzes:

1. De uitkomst ACCEPTEREN en ZELF DE LEIDER BLIJVEN.
- De verkeerde uitkomst blijft liggen.
- De dummy legt eerst zijn kaarten open op tafel.
- De leider speelt *uit zijn eigen gesloten hand* de tweede kaart bij, dan - met de klok mee - de LT van de leider en als laatste de dummy.

Als de leider per abuis dummy als eerste laat bijspelen, geldt die kaart als gespeeld (tenzij met die kaart wordt verzaakt). De LT van de leider hoeft pas bij te spelen nadat de leider ook uit zijn hand een kaart heeft bijgespeeld.

2. De uitkomst ACCEPTEREN en KIEZEN VOOR HET DUMMYSCHAP.
- De leider legt dan zijn kaarten open.
- De speler die volgens het biedverloop de dummy zou worden, is nu de leider.

3. De uitkomst NIET ACCEPTEREN.
Dan wordt de uitkomstkaart van de RT een **grote strafkaart** en moet de LT van de leider uitkomen.

De leider kan de LT verplichten of verbieden in de kleur van de strafkaart voor te spelen.

- Als de leider van dit recht gebruik maakt, gaat de strafkaart terug in de hand. De partner van de speler die de strafkaart had, mag die kennis niet gebruiken, de leider wél.
- Als de leider dit recht niet gebruikt blijft de strafkaart liggen. Zolang de strafkaart er ligt, houdt de leider datzelfde recht als die partner weer moet voorspelen. Zie ook bij 'strafkaart'.

Vergelijkbare bieding (vaststellen wel of niet vergelijkbaar)

Als een onvoldoende bod wordt verbeterd door het laagste bod in de aangeduide kleur (art. 27B1a)

Als een onvoldoende bod wordt verbeterd door het laagste bod dat dezelfde speelsoort aanduidt als die van het onvoldoende bod, gaat het bieden verder ***zonder pasplicht*** voor de partner. De WL moet het resultaat aanpassen als hij meent dat de tegenstanders door de overtreding zijn benadeeld.

In alle andere gevallen van een vervangende bieding (art. 23)

Basis van vergelijkbaarheid

Als de boodschap van de *geannuleerde bieding* wezenlijke informatie toevoegt aan de boodschap van de *vervangende bieding* is de vervangende bieding NIET vergelijkbaar.

Wezenlijke informatie

- Lengte in een ***andere*** kleur
- Méér dan 3 punten verschil in kracht
- Méér dan 1 kaart verschil in lengte
- Een andere verdeling (wel of geen SA-verdeling)

Bij twijfel

Behandelen als vergelijkbaar. Na afloop eventueel nadeel door de overtreding voor de niet-overtreders met een arbitrale score opheffen.

Waarom bij twijfel behandelen als vergelijkbaar?

Omdat anders de partner van de overtreder in ieder geval in zijn eerste beurt moet passen (hangt af van de overtreding), met als gevolg dat de overtreder zal gokken. Als dat in het nadeel van de niet-overtreders uitpakt hebben ze pech, want dan mag de WL het nadeel **niet** opheffen.

Verkeerd BOARD op tafel

Nadat minstens één speler zijn kaarten uit het board pakte ***en*** *de beeldzijde van minstens één kaart bekeek* ***en***:

- **één partij dit spel al heeft gespeeld**, worden alle eventuele acties geannuleerd. De WL zorgt ervoor dat het paar dat dit spel nog moet spelen, dezelfde kaarten in handen krijgt, zo nodig met een Contrazit.
- **door beide partijen al zijn gespeeld,** dan is dat een geluk bij een ongeluk. Alle eventuele acties worden geannuleerd.
- **beide partijen dit spel nog niet hebben gespeeld**, wordt dit spel geboden en gespeeld en blijft het resultaat voor beide partijen staan.

  Het resultaat kan ***niet*** *worden ingevoerd in de* ***Bridgemate****. Het kan wél in het* ***Rekenprogramma*** *worden aangepast.*
  De oorspronkelijke tegenstanders die later worden ontmoet kunnen door deze fout dit spel niet spelen. Zij krijgen een ***kunstmatige arbitrale score*** *van G+.*

  Als door het spelen van dit extra spel deze tafel in tijdnood komt, kan de WL beide paren verplichten een nog niet gespeeld spel van deze ronde (na) te spelen.

Formeel is de overtredingsgrens al overschreden bij het uit het board halen van één hand (begin biedperiode). Maar als nog niemand zijn kaarten bekeek, is het voor spelers én WL het prettigst als dit verkeerde board zonder consequenties (heel snel) van tafel gaat.

Verkeerde HAND

Spel met een hand uit een ander spel

Als een speler een bieding deed met die verkeerde hand, én:

- ***de partner van de overtreder daarna ook een bieding deed***: wordt dat spel niet verder gespeeld en geeft de WL een ***vervangende*** of een ***kunstmatige*** arbitrale score.
  - Een **vervangende score** als de overtredende partij vóór die ontdekking met alleen een passende overtreder al afstevende op een slecht resultaat. De WL laat dat resultaat dan voor beide partijen invoeren. Bijvoorbeeld een 4♠-opening, dat -3 gaat.
  - Een **kunstmatige score (G+ en G-)** als de overtreder actief aan het bieden deelnam ***én*** als de vervangende arbitrale score gunstiger zou uitpakken voor de overtredende partij dan G-.

- ***de partner van de overtreder nog geen bieding deed,*** dan wordt de bieding van de overtreder met de eventuele bieding van zijn LT geannuleerd, biedt de overtreder met de juiste hand en gaat het bieden zonder verdere rechtzetting verder. De informatie van een geannuleerde bieding van de LT mag de overtredende partij niet gebruiken. Zijn partner – uiteraard - wél.

Spel waaruit de verkeerde hand kwam moet door die speler nog worden gespeeld

De WL zorgt ervoor dat de overtreder dan dezelfde hand krijgt. Zo nodig met een contrazit!

- Als de overtreder dezelfde bieding herhaalt met dezelfde boodschap is er verder geen rechtzetting.
- Maar als hij dezelfde bieding herhaalt met een andere boodschap, of een andere bieding doet, heeft de WL drie keuzes, in volgorde van wenselijkheid:
  - Hij laat het behaalde resultaat staan als hij meent dat de boodschap van de eerdere bieding geen nadelige invloed heeft op het resultaat van de andere partij.
  - Hij geeft een vervangende arbitrale (eventueel gewogen) score die volgens hem zou zijn behaald zonder de boodschap van de eerdere bieding.
  - Hij geeft een kunstmatige arbitrale score (G+ / G-) als er te veel 'vervangende mogelijkheden' zijn.

Verkeerde SPEELRICHTING

Als twee paren aan de juiste tafel een spel speelden in de verkeerde richting, vraagt de Bridgemate na de invoer van het eerste paarnummer en speelrichting: 'Contrazit'? Met JA past het Rekenprogramma het speelschema aan alsof beide paren dat spel in de andere richting moesten spelen. Dat levert dan de juiste vergelijking op van de scores. De volgende spellen spelen beide partijen in de juiste richting (volgens het loopbriefje).

Opgelet! Als de spelers wél in de juiste richting speelden maar dat deden met elkaars kaarten (Bijvoorbeeld NZ speelden met de OW-kaarten) is dat een 'Draaihand'. Dat kan helaas NIET worden gecorrigeerd met 'Contrazit'. Het spel moet worden gesplitst.

Twee handen verwisseld

Door deze fout is het spel volstrekt anders waardoor het resultaat niet mag worden vergeleken met de vorige resultaten. Voor het berekenen van de uitslag moeten de resultaten worden gesplitst in twee groepen.
[In het Rekenprogramma: Scorebriefje / Spel splitsen]

Verkeerde tafel

<table>
<tr><td colspan="3">Nadat één paar aan de verkeerde tafel plaatsnam</td></tr>
<tr><td colspan="3">Als is begonnen met bieden/spelen, wordt dat geannuleerd.
Alle bied- en speelkaarten moeten terug in de biedbox en board!</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Het paar dat goed zit</td><td rowspan="2">Gaat dit spel nu spelen tegen de juiste tegenstanders.</td><td>Als met de verkeerde tegenstanders niet is geboden (en eventueel gespeeld): geen verdere rechtzetting voor dit (goed zittende) paar.</td></tr>
<tr><td>Als wél met de verkeerde tegenstanders is geboden (en eventueel gespeeld) én de WL oordeelt dat dit paar voordeel heeft door informatie tijdens het bieden/spelen tegen het verkeerde paar, heft hij dat voordeel op met een vervangende arbitrale score. Als een vervangende score niet is vast te stellen, past hij een kunstmatige score toe.</td></tr>
<tr><td>Het paar dat verkeerd zit</td><td>Gaat snel naar de juiste tafel. Geen verdere rechtzetting als dat paar dit spel al in een eerdere ronde heeft gespeeld.</td><td>Als dit paar dit spel later wél moet spelen, en:
• minstens één speler zijn hand heeft gezien, ziet de WL erop toe dat beide spelers dan dezelfde handen krijgen, zo nodig met een contrazit.*

Ook eist de WL dat beide spelers vooraf absoluut geen informatie uitwisselen over wat ze zagen en/of begrepen aan die verkeerde tafel.

• minstens één bieding is gedaan, én de WL oordeelt dat dit paar voordeel heeft door informatie tijdens het bieden/spelen tegen het verkeerde paar, heft hij dat voordeel op met een vervangende arbitrale score. Als een vervangende score niet is vast te stellen, past hij een kunstmatige score toe.</td></tr>
<tr><td colspan="3">* Zie deze richtlijn als een tussentijdse regeling tot september 2027</td></tr>
</table>

Verkeerde uitleg partner en verkeerde uitleg van speler zelf (art 20)

Verkeerde uitleg partner

Tijdens het bieden mag een verkeerde uitleg van partner op geen enkele wijze worden gemeld. Ook niet non-verbaal! Het bieden moet worden vervolgd alsof partner de correcte uitleg gaf. Ook het niet alerteren van een alerteerplichtige bieding, of het wel alerteren van géén alerteerplichtige bieding is een vorm van verkeerde uitleg.

Na de afsluitende pas en vóór de uitkomst moet de verkeerde uitleg worden gecorrigeerd als de overtreder leider of dummy wordt. Als de overtreder gaat tegenspelen moet de verkeerde uitleg direct na de laatste slag worden gemeld. Ook als de andere partij de verkeerde uitleg niet opmerkte.

Verkeerde uitleg van speler zelf *(kan ook geen of te laat alert zijn)*

Als een speler een verkeerde uitleg gaf en dat ontdekte tijdens:

- **het bieden**: mág hij dat meteen melden, en móét hij dat melden uiterlijk vóór de uitkomst;

- **het spelen**: móét hij dat onmiddellijk melden.

De WL kan ***na een gemelde verkeerde uitleg vóór de uitkomst*** de tegenstander die de laatste bieding deed, zijn laatste bieding laten veranderen, waarna het bieden wordt hervat.

Als die tegenstander zijn laatste bieding verandert, mogen de andere spelers dat ook. Informatie van de ingetrokken bieding van die betreffende tegenstander mag de overtredende partij niet gebruiken.

Als de WL meent dat de niet-overtredende partij door de verkeerde uitleg is benadeeld, heft hij dat nadeel op met een ***vervangende arbitrale score***. Dat doet de WL ook als een gewijzigde bieding de schade door de verkeerde uitleg niet (geheel) opheft.

Verlies van het recht op rechtzetting

1. Alleen de WL mag een rechtzetting vaststellen.

2. Spelers hebben NIET het recht om een rechtzetting op te leggen of van een rechtzetting af te zien.

3. De WL kan een door spelers opgelegde rechtzetting handhaven of annuleren.

4. Als een speler van de niet-overtredende partij na die vaststelling van een overtreding en vóór de rechtzetting van de WL biedt of speelt, kan hij daarmee het recht op rechtzetting verliezen.
   Als een partij voordeel behaalt uit een verdere actie van een tegenstander die niet op de hoogte was van de bepalingen van het betreffende artikel, heft de PA alleen het voordeel van die partij op. Het nadeel van de andere partij blijft staan (splitscore).
   Beide partijen hebben dus belang bij het uitnodigen van de WL.

Verminkt/veranderd spel

Als tijdens de zitting de kaartverdeling is veranderd waardoor de scores niet te vergelijken zijn, kan het spel in het Rekenprogramma worden 'gesplitst' in meer groepen. Het rekenprogramma past dan per groep de juiste berekening toe.

Verzaken

Als een speler een kaart heeft in een voorgespeelde kleur, moet hij die (bij)spelen. Als hij een kaart bijspeelt in een andere kleur, noemen we dat een verzaking.

- **Gemeld na afloop van de wedstrijd (en publicatie van de uitslag)**
  Als beide partijen het er met elkaar over eens zijn dat er is verzaakt:
  én dat die verzaking van invloed is op het ingevoerde resultaat,
  én is gemeld binnen de afgesproken termijn na publicatie van de uitslag,
  mag de WL het zuivere resultaat dat zonder verzaking zou zijn behaald invoeren (dus zónder overdracht van één of twee automatisch toegekende slagen).

- **Gemeld nádat een speler van het niet-verzakende paar een bieding deed in het volgende spel, óf na het sein van de WL: einde ronde/wisselen,**
  dan moet het zuivere resultaat worden ingevoerd dat zonder verzaking zou zijn behaald (dus zónder overdracht van één of twee automatisch toegekende slagen).

- **Gemeld vóórdat de verzaker of diens partner een kaart (bij)speelde in de volgende slag,**

dan is de verzaking ***onvoldongen*** en moet de slag waarin is verzaakt worden hersteld. Zie hierna bij 'Verzaking (onvoldongen)'.

- **Gemeld vóórdat een speler van het niet-verzakende paar een bieding deed in een volgend spel en/of vóór het einde van de ronde**.
  Dan lees je verder bij de verzaking waarin de actuele situatie past:

- **Verzaking (grens tussen onvoldongen en voldongen verzaking)**
  Zolang de verzaker zelf, óf diens partner, niet (bij)speelt in de volgende slag, is de verzaking **onvoldongen**.

  Een verzaking in de **12e slag** is ***altijd onvoldongen***, ook als de 13e slag is gespeeld.

  Zodra de verzaker óf diens partner - na een verzaking in de 1e t/m de 11e slag - speelt in de volgende slag, óf **zelf claimt**, **óf akkoord gaat met een claim**, is de verzaking **voldongen**.

- **Verzaking (onvoldongen)**
  Als nog ***géén speler van de verzakende partij*** een kaart speelde in de volgende slag, of als de verzaking plaatsvond in de 12e slag, is de verzaking nog onvoldongen en moet de slag waarin is verzaakt worden hersteld.

  De kaart waarmee is verzaakt gaat terug bij de nog niet gespeelde kaarten als dat een kaart is van de leider of van de dummy, en wordt een ***grote strafkaart*** als dat een kaart is van een ***tegenspeler***. Ook een 'kleine kaart' van de 9 t/m de 2 wordt een grote strafkaart!

  Opgelet! Na een verzaking in de tweede hand, dus door de LT van de voorgespeelde kaart, kunnen vier kaarten worden teruggenomen, namelijk:
  - de verzakende kaart,
  - de 3e en 4e bijgespeelde kaart
  - én de eerste kaart in de volgende slag (van de niet-verzakende partij.

  Alle info van de ingetrokken kaarten van de niet-overtreders mag niet door de tegenstanders gebruikt worden. Alle info van de overtredende partij is geoorloofde info voor de tegenstanders, maar ongeoorloofd voor de partner.

  Kaarten die zijn gespeeld ná de verzaking en **voordat de (nog onvoldongen) verzaking werd ontdekt** mogen ook terug. Alleen als een speler van de niet-overtredende partij zijn kaart vervangt, mag de opvolgende speler van de overtredende partij ook zijn kaart vervangen. Teruggenomen kaarten van de dummy en leider worden gevoegd bij de nog niet gespeelde kaarten; een teruggenomen kaart van een tegenspeler wordt een grote strafkaart.

  Als beide partijen in dezelfde slag verzaakten, en één speler een kaart speelde in de volgende slag, gelden beide verzakingen nog als **onvoldongen**.
  Beide verzakingen moeten worden hersteld; teruggenomen kaarten van de dummy en leider gaan terug bij de nog niet gespeelde kaarten en een teruggenomen kaart van een tegenspeler wordt een grote strafkaart.

  Bij het corrigeren van een verzaking in de 12e slag, stelt de WL vast of het zien van de ten onrechte bijgespeelde kaart van invloed kon zijn op het tegenspel van de partner. Bij twijfel beslist de WL in het nadeel van de verzakende partij.

  Zie verder bij **Grote strafkaart**.

- **Verzaking (voldongen) door dummy**
  In de volgende slag speelde de leider een kaart uit zijn hand of van dummy

  Na een voldongen verzaking met een kaart van dummy vindt er geen automatische aanpassing van één of twee slagen plaats maar moet de WL vaststellen wat het resultaat zou zijn zonder die verzaking. Daarbij krijgt de leider het nadeel van eventuele twijfel.

- **Verzaking (voldongen) door leider, dummy of tegenspeler** (art. 62, 63 en 64)
  De verzakende partij speelde een kaart in de volgende slag

  Na een **voldongen verzaking** wordt de slag waarin is verzaakt NIET gecorrigeerd. De WL moet laten doorspelen.

  De WL moet echter wel vóór de spelhervatting een indicatie geven van het aantal slagen dat de verzakende partij ná de 13e slag wellicht moet overdragen. Na de 13e slag komt de WL weer in beeld. Deze zal bepalen of en zo ja hoeveel slagen worden overgedragen door de verzakende partij.

  Wanneer automatisch over te dragen slag(en)?
  - Als een kaart **uit een dichte hand** moest worden gespeeld (leider en tegenspelers; dus géén openliggende kaart van dummy of een strafkaart);
  - De verzaking plaatsvond vóór de 12e slag;
  - Er slechts één verzakende partij is;
  - Geen eerdere verzaking door dezelfde speler in dezelfde kleur werd gedaan (alleen de eerste verzaking kan leiden tot een of twee ***automatisch*** over te dragen slagen).

  Na een voldongen verzaking van een tegenspeler of van de leider

  Maximaal aantal over te dragen slagen
  Als een verzakende partij slagen moet overdragen, mogen dat alleen gewonnen slagen zijn ***vanaf de verzaking***, ***inclusief*** de slag waarin is verzaakt.
  Gewonnen slagen vóór de verzaking mogen niet worden overgedragen.

  Als tegenspelers van een 4♠-contract het spel in de eerste acht slagen down speelden met vier gewonnen slagen en daarna, in de 9e slag, verzaakten, kunnen over te dragen slagen nooit leiden tot 4♠C!

  - Als de verzakende partij de slag waarin is verzaakt verloor, en ook daarna ***geen slag maakte,*** wordt ***géén slag overgedragen***.

  - Als de verzakende partij vanaf de verzaking, dus inclusief de slag waarin is verzaakt, ***precies één slag*** won, wordt ***één slag automatisch overgedragen***.

  - Als de verzakende partij vanaf de verzaking, dus inclusief de slag waarin is verzaakt ***twee of meer slagen*** won, is de ***automatische overdracht***:
    - ***één slag***** als de kaart waarmee is verzaakt die slag **NIET** won
    - ***twee slagen***** als de kaart waarmee is verzaakt die slag **WEL** won.

  * Als de niet-overtredende partij ***zónder verzaking*** méér slagen zou hebben gewonnen dan met het aantal *automatisch* overgedragen slagen ná de verzaking, laat de WL het betere resultaat zonder verzaking invoeren als *vervangende arbitrale score*.

Voordeel van de 'automatische' overdracht
De WL hoeft niet standaard na elke verzaking een spel te analyseren om de invloed van die verzaking vast te stellen. Alleen als de niet-verzakende partij meent dat de betreffende ***automatische overdracht*** het nadeel onvoldoende compenseert, en de WL die mening deelt, past de WL het resultaat aan naar het waarschijnlijke resultaat zónder verzaking.

Nadeel van de 'automatische overdracht'
De automatische overdracht kan onevenredig zwaar uitpakken. Denk aan een speler die aftroeft met troefaas. Troefaas is een kaart die beslist een slag zal winnen. Ook dan geldt het automatische tarief van één over te dragen slag, en van twee als de verzaker of diens partner daarna minstens nog een slag wint.

Als de rechtzetting/automatische overdracht het nadeel van de niet-verzakende partij onvoldoende compenseert
Moet de WL dat nadeel opheffen met een vervangende arbitrale score.

Als de automatische overdracht duidelijk zwaarder uitpakt dan het gevolg van de verzaking
Dan heeft de WL **niet** het recht om het aantal automatisch over te dragen slagen aan te passen.

*Alleen de **niet-overtredende partij** kan de WL de ruimte geven naar geheel eigen inzicht te handelen.*
Volgens de spelregels heeft de WL geen keus: hij moet twee slagen laten overdragen, maar: volgens art. 81C5 mogen de niet-overtreders, NZ in deze zaak, de WL verzoeken van rechtzetting af te zien. Alleen na dat verzoek mag de WL naar eigen inzicht het resultaat aanpassen.

Je moet dan als WL wel stevig in je schoenen staan. Want jouw uitspraak kan de mogelijk zware teleurstelling van OW richting spelregelmakers, die op veilige afstand zitten, gemakkelijk veranderen in verontwaardiging naar NZ aan de eigen speeltafel als NZ dit recht versmaden. En NZ zitten gevaarlijk dichtbij!

Allereerst moet je dan benadrukken dat west een overtreding beging en dat het volgens de spelregels volledig correct is om als tegenstander daarvan de vruchten te plukken. Dat is nu eenmaal onlosmakelijk verbonden aan elk spel en elke sport, dus ook aan wedstrijdbridge. Wat NZ ook zullen kiezen, OW zullen NZ's wens hoffelijk moeten accepteren.

Als de rechtzetting geen nadelig gevolg heeft voor de verzakende partij
Het automatisch aantal over te dragen slagen kán betekenen dat een verzaking geen nadelig gevolg heeft voor de verzakende partij. Die komt dan met de schrik vrij. Dat wekt soms verbazing op bij een niet-verzakende partij die rekent (of hoopt) op minstens één slag voordeel ☺.

Wanneer stelt de WL het aantal over te dragen slagen zelf vast?
- als door beide partijen in ***hetzelfde spel*** is verzaakt en beide verzakingen voldongen zijn;
- of: als beide partijen in ***dezelfde slag*** verzaakten en ook beide partijen al een kaart speelden in de volgende slag;
- of: als is verzaakt met een kaart die open op tafel lag (kaart van de dummy of strafkaart);
- of: als het ***aantal automatisch over te dragen slagen*** het nadeel van de niet-verzakende partij onvoldoende compenseert*;
- of: als dezelfde speler eerder verzaakte in dezelfde kleur**.

* **Voorbeeld:** *als de automatische overdracht onvoldoende compenseert*
Zuid speelt 7♠. Dummy heeft als bijkleur ♦AHV432
Nadat de leider alle troeven heeft getrokken speelt hij zijn enige ruitenkaart naar dummy's ♦A. Oost heeft ♦B109, en verzaakt de 3e ruitenslag. Daardoor wint de leider slechts drie ruitenslagen en gaat 7♠ drie down. Oost won de slag waarin hij verzaakte NIET, dus moet 'automatisch' maar één slag worden overgedragen. Dat onrecht heft de WL op met de vaststelling dat OW drie slagen overdragen en 7♠C wordt genoteerd.

** **Voorbeeld**: *na tweede verzaking door dezelfde speler in dezelfde kleur*
De 'automatische overdracht' van de **eerste verzaking** blijft van kracht; van de tweede verzaking heft de WL alleen het eventuele voordeel van de verzakende partij door die tweede verzaking op.
De automatische overdracht van de eerste verzaking blijft staan (anders wordt het veel te aantrekkelijk om nóg een keer te verzaken); daar komt geen automatische overdracht bij van de tweede verzaking.

Voorbeeld na tweede verzaking in dezelfde kleur door dezelfde speler

	♠ 3 2 ♥ V B 3 2 ♦ V B 10 9 ♣ 4 3 2	
♠ V 10 8 6 4 ♥ 10 9 8 ♦ A H 3 2 ♣ 10		♠ H B 9 7 5 ♥ 7 6 ♦ 8 ♣ 9 8 7 6 5
	♠ A ♥ A H 5 4 ♦ 7 6 5 4 ♣ A H V B	Leider zuid speelt 4♥. West start met ♦A, oost speelt ♣7 bij. West speelt dan ♦2 na, door oost getroefd.

Dan speelt oost ♦8 na. De leider: 'Volgens mij heb je twee keer in ruiten verzaakt.'
De uitgenodigde WL stelt vast dat de verzaking voldongen is, meldt de mogelijke consequenties en laat doorspelen.
West neemt ♦8 over met ♦H, speelt ♦3 na, getroefd door oost.
De leider verliest vier slagen: ♦AH en twee ruitenaftroevers van oost.
Resultaat: 4♥-1. Wat mogen NZ noteren na de rechtzetting?

De rechtzetting
Alleen de ***eerste verzaking*** van oost bepaalt het aantal ***automatisch*** over te dragen slagen. De ***kaart waarmee is verzaakt*** won die slag niet. Dat partner west die slag won maakt voor de automatische rechtzetting geen verschil. Omdat OW daarna nog minstens één slag wonnen, hadden zónder tweede verzaking OW - als gevolg van de eerste verzaking - één slag 'automatisch' moeten overdragen.
De tweede verzaking van oost (in dezelfde kleur) kost geen automatisch over te dragen slag. Wel moet de WL nagaan wat het gevolg is van die tweede verzaking.
Als oost maar één keer had verzaakt, dus de volgende ruitenslag wel had bekend, had de dummy de tweede slag gewonnen. Na het ophalen van de troeven hadden OW dan alleen nog ♦H gemaakt; goed voor 4♥+1. Mét de automatisch over te dragen slag wordt **vanwege de eerste verzaking** 4♥+2 genoteerd.

Dat zal dan ook de minimale score moeten zijn na de tweede verzaking. Een lagere rechtzetting, 4♥+1, zou immers de tweede verzaking belonen.

Opgelet! Na een verzaking wordt gecorrigeerd in het aantal slagen, **niet** in percentages als 60-40 of G+/G-.
Alleen als de WL het waarschijnlijke aantal slagen zonder verzaking(en) niet kan vaststellen, kan hij kiezen voor een kunstmatige arbitrale score (percentage).

Voorspeelbeperkingen (art. 26, 50, 51 en 57)

Een ingetrokken bieding of een onreglementair gespeelde kaart kán tot gevolg hebben dat de leider voorwaarden mag stellen aan de uitkomst of een voor te spelen kaart. Wat de leider wel en niet van de partner van de overtreder mag eisen of verbieden, hangt af van de onregelmatigheid die daaraan voorafging. De spelregels onderscheiden daarom verschillende 'voorspeelpakketten'. *Zie tabel op de volgende pagina.*

Voorspeelbeperkingen

Overtreding/ situatie	**De leider mag eisen**	**De leider mag verbieden**
Ingetrokken/ geannuleerde bieding is vervangen door een niet-vergelijkbare bieding (art. 26)	De leider mag geen kleur eisen!	De leider mag één kleur verbieden. Alleen kleuren die zowel voor als na de overtreding reglementair correct zijn aangegeven, mogen **niet** worden verboden. Het opleggen van dit verbod mag uitsluitend als de partner voor de eerste keer moet voorspelen (inclusief uitkomen). Het verbod geldt zolang de partner in deze beurt aan slag blijft.
Grote strafkaart (art. 50 en 51)	Voorspelen in een kleur van de op tafel liggende strafkaart. Met meer strafkaarten in verschillende kleuren mag de leider ***één*** kleur kiezen. Meteen na het uitspreken van de eis gaan alle strafkaarten van die kleur terug in de hand; de 'eigenaar' mag elke reglementair correcte kaart bijspelen die hij wil. De gestelde eis geldt alleen voor de eerste slag. Als na het uitspreken van de eis geen strafkaart meer op tafel ligt, en de eis ruiten is, mag na ♦A in elke andere kleur worden voorgespeeld. Ligt na het uitspreken van de eis en het voorspelen in de geëiste kleur nog minstens één strafkaart in een andere kleur op tafel, dan mag de leider na ♦A een nieuwe beperking opleggen.	Verbieden om voor te spelen in de kleur van de strafkaart. Met meer strafkaarten in verschillende kleuren mag de leider ***één of méér*** kleuren van die strafkaarten verbieden! Meteen na het uitspreken van een kleur(en)verbod, gaan de strafkaarten van die kleur(en) terug in de hand en mag de bezitter elke reglementair correcte kaart spelen die hij wil. Het gestelde verbod geldt zolang de partner in deze beurt aan slag blijft. Als voorspelen in klaveren wordt verboden, mag de partner niet na bijvoorbeeld ♦A alsnog klaveren spelen. Als na het uitspreken van het klaverenverbod nog strafkaarten op tafel liggen, mag de leider na ♦A een nieuwe beperking opleggen.
Kleine strafkaart (art. 50)	De leider mag **geen** eis of verbod opleggen. De bezitter van de kleine strafkaart mag alle kaarten (bij)spelen, behalve de 2 t/m de 9 in de strafkaartkleur: dan alleen gaat de strafkaart voor.	
Voorspelen door tegenspeler, of voor de beurt bijspelen, **terwijl de partner nog moet bijspelen** in de lopende slag. (art. 57)	De leider mag **eisen** dat de partner die nog moet bijspelen, zijn hoogste of laagste kaart bijspeelt in die kleur. **Opgelet!** Als de partner niet kan bekennen mag de leider: a. **verbieden** een kaart in een bepaalde kleur bij te spelen; b. of **eisen** een kaart in een andere bepaalde kleur bij te spelen.	

Voortijdig spelen

- We onderscheiden twee hoofdzaken: voortijdig voorspelen en bijspelen.
- Vervolgens kijken we naar de 'rol' van die speler in dit spel: leider/dummy of tegenspeler.

Voortijdig voorspelen

Als een speler voortijdig voorspeelt op uitnodiging van een tegenstander gaat de voorgespeelde kaart gewoon terug in zijn hand en is deze kaart alleen ongeoorloofde informatie voor de tegenstanders, dus geoorloofd voor de partner.

Als een speler 'op eigen kracht' voortijdig voorspeelt kijk je naar diens 'rol'.

- Speelt de **leider/dummy** voortijdig voor, dan mogen beide tegenspelers dat verkeerd voorspelen accepteren, ***mits de gebeurt vóór de 13e slag***. Dat moet zónder overleg.

  Als beide tegenspeler een verschillende voorkeur uitspreken, geldt de voorkeur van de tegenspeler die links zit van de hand waaruit is voorgespeeld; de voorkeur van zijn partner is voor deze speler ongeoorloofde informatie!

  Opgelet! *Als een tegenspeler iets zegt als: 'Je bent in de andere hand aan slag', stelt dat alleen de overtreding vast. Dat zegt nog niets over het wel of niet accepteren.*

  Als het voorspelen uit de verkeerde hand niet wordt geaccepteerd, gaat de kaart gewoon terug in de hand en mag de leider elke willekeurige kaart spelen uit de juiste hand.

- Als een **tegenspeler** voor de beurt voorspeelt, mag de leider dat verkeerd voorspelen accepteren.
  - Als hij het voor de beurt voorspelen accepteert, gaat het spel gewoon verder.
  - Accepteert de leider dat niet, dan wordt de voorgespeelde kaart een grote strafkaart. De speler/hand die aan de beurt was moet nu voorspelen.
    Als de partner van de strafkaarthouder moet voorspelen kan de leider het voorspelen in de kleur van de strafkaart eisen of verbieden. Een verbod geldt zolang deze speler aan slag blijft.
    - Als de leider dat recht gebruikt, gaat de strafkaart terug in de hand en is deze kaart ongeoorloofde informatie voor de partner!
    - Zolang de leider dat recht niet gebruikt, blijft de strafkaart liggen totdat deze reglementair kan worden (bij)gespeeld.

Voortijdig bijspelen

- Als de **leider/dummy** voortijdig bijspeelt, moet hij allereerst uit de juiste hand (laten) bijspelen.
  De voortijdig bijgespeelde kaart mag alleen worden vervangen als met die kaart zou worden verzaakt. Alleen dán mag de voortijdig gespeelde kaart terug bij de andere nog te spelen kaarten.

- Als een **tegenspeler** voortijdig bijspeelt, zijn de consequenties vervelender.

  De voortijdig gespeelde kaart wordt een grote strafkaart.

  De leider mag nu de partner van deze strafkaarthouder:
  - verplichten de ***hoogste kaart van de voorgespeelde kleur*** bij te spelen, **óf**
  - verplichten de ***laagste kaart van de voorgespeelde kleur*** bij te spelen, **óf**
  - ***verbieden*** een kaart ***in een specifieke kleur*** bij te spelen (bijvoorbeeld troefkaart), **óf**
  - ***verplichten*** een kaart ***in een specifieke kleur*** bij te spelen

  Drie regels*:*
  1. *De partner van de overtreder mag **niet** verzaken.*
  2. *Als hij niet aan de wens van de leider kan voldoen, mag hij bijspelen wat hij wil.*
  3. *Als de overtreder aan de beurt is, moet hij de strafkaart spelen.*

Vragen stellen

	Wat wél mag	**Wat níét mag**
Tijdens het bieden	Tijdens de biedbeurt vragen naar **alle** voorgaande biedingen met uitleg, inclusief de alerts. Uitleg van een bepaalde bieding mag alleen de partner van de bieder geven.	Een ***gedeeltelijke*** herhaling van het biedverloop en/óf uitleg vragen. Een herhaling afbreken. Met een pasplicht een herhaling vragen. Naar een bekend antwoord vragen ter informatie van de eigen partner.
Na afsluitende pas én (bij)spelen in de eerste slag	Elke tegenspeler mag vragen of hij moet uitkomen. De ***eerste keer*** dat hij mag (bij)spelen mag de leider, als hij in dummy moet bijspelen, én elke tegenspeler op zijn beurt, een volledige herhaling van het biedverloop vragen. Een speler mág vragen naar de betekenis van een enkele bieding, maar riskeert daarmee Ongeoorloofde Informatie.	***Dummy mag geen vragen stellen*** over het biedverloop. Alleen een **tegenstander** van de vragensteller mag het biedverloop herhalen. *Dat kan dus ook dummy zijn als een tegenspeler hem dat vraagt.*
Ná de eerste slag	Tegenspelers mogen – op hun beurt – uitleg vragen over een bepaalde bieding. Tegenspelers en leider mogen vragen wat het contract is. De leider mag op zijn, of dummy's, beurt vragen over biedingen én van tegenspel-afspraken. Alleen de partner mag de actie van zijn partner uitleggen.	Een herhaling vragen van het biedverloop. Vragen wie het eindcontract bood of heeft gedoubleerd.

Welles-nietesspiraal → **Communicatie** → pagina 17

Zestien veel voorkomende misverstanden

Misverstand 1 Na de afsluitende pas moeten de biedkaartjes meteen worden opgeruimd.

Fout!

Veel spelers vinden het fijn om na de afsluitende pas nog even rustig te kijken naar het volledige biedverloop. Dan is het niet meer dan hoffelijk dat alle spelers wachten met opruimen totdat ze zeker weten dat alle tafelgenoten daaraantoe zijn.
Daarnaast is het nuttig om de biedkaarten in ieder geval te laten liggen tot het eindcontract - wel of niet ge(re)doubleerd - is genoteerd of ingevoerd.
Als de speler die het eindcontract invoert in de Bridgemate daarbij vertelt wat hij invoert, verkleint dat het risico van discussie achteraf over wel of niet ge(re)doubleerd of over de hoogte van het contract. De nog open op tafel liggende biedkaartjes sluiten zo'n vervelende onduidelijkheid volledig uit.
Bovendien moet degene die invoert ook nog even kunnen kijken.
Dat geldt ook voor het uitkomen. Met de biedkaarten op tafel zien alle spelers wie leider is en wie moet uitkomen. Voordeel: een kleiner risico op verkeerd uitkomen.

De afspraak om de biedkaarten niet meteen op te ruimen heeft nog een voordeel:			
West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**
3♥	3♠	4♥	
Meteen na 4♥ ruimt zuid zijn biedkaartjes op.			
Met dit opruimen kan zuid - uiteraard onbedoeld - vertellen dat hij liever geen 4♠-bod van noord ziet… Uiteraard overtreedt zuid met deze actie de spelregels.			

Om deze redenen stelt minstens één district als aanvullende regel voor de districtscompetities dat de biedkaartjes in ieder geval moeten blijven liggen tot de uitkomst.

Misverstand 2 Een bied- of speelvergissing mag alleen worden hersteld als de correctie onmiddellijk – in één adem – gebeurt.

Fout!

Het 'in één ademverhaal' is een misverstand dat in het wild nog veel voorkomt.
Het gaat namelijk niet om de snelheid waarmee een speler zijn vergissing ontdekt, maar om de aard van die vergissing. Als een speler op het moment van actie iets heel anders van plan was, en er dus geen sprake is van een verandering van gedachten, mag de WL correctie toestaan. Zelfs na drie keer ademhalen ☺.
De WL moet vaststellen of er wel of geen sprake is van een gedachtenverandering. Daar kún je achter komen met de eenvoudige vraag: 'Waarom deed je die bieding?' Als in het antwoord iets zit van een kijk- of telfout, pakte die speler wel degelijk bewust dat biedkaartje en is correctie niet toegestaan.
Alleen als de WL ervan overtuigd is dat de speler geen moment dat biedkaartje had willen pakken, of de kaart van de dummy had willen spelen, kan hij correctie toestaan. Het criterium 'in één adem' of 'in één vloeiende beweging' speelt daarbij dus geen enkele rol!
Voorbeeld: een speler wil gaan bieden en de serveerster vraagt twee euro voor de koffie. Terwijl hij betaalt, haalt hij zonder goed te kijken een totaal fout biedkaartje uit de box. Dát mag worden gecorrigeerd tót zijn partner een bieding deed óf, als zijn partner geen biedbeurt meer krijgt, tot de uitkomstkaart open op tafel ligt!

Misverstand 3 **Als de leider de dummy laat voorspelen, terwijl de leider zelf aan slag is, mag de dummy dat melden én mag alleen de tegenspeler die links van de dummy zit dit voorspelen accepteren.**

Fout!

De dummy mag alleen voorkómen dat de leider in de fout gaat. Zodra de leider een kaart uit de hand speelt of een kaart noemt van dummy is het kwaad al geschied. De dummy mag **niet als eerste** de aandacht vestigen op een onregelmatigheid en is dus in overtreding. Formeel kan dat worden bestraft met een procedurele straf. In de praktijk zal de dummy niet worden bestraft, omdat hij een overtreding meldt van zijn eigen partij. Dat kan alleen in zijn eigen nadeel uitpakken.
Nadat de leider uit de verkeerde hand voorspeelt, hebben **beide tegenspelers** het recht om het voorspelen uit de verkeerde hand te accepteren. Ook na een waarschuwing van de dummy. Overleg is niet toegestaan. Als beide tegenspelers vrijwel tegelijk een verschillende wens uitspreken, geldt de wens van de speler die links zit van de voorgespeelde kaart.
De leider mag de informatie die voorkomt uit deze wens(en), op geen enkele wijze gebruiken.

Misverstand 4 **Als een speler voor de beurt alleen een stopkaartje neerlegt, moet dat worden behandeld als een bieding voor de beurt.**

Fout!

Alleen een stopkaartje is geen bieding. Dat kaartje moet terug en de speler die aan de beurt is, mag bieden. De partner van de 'Stop neerlegger' mag op geen enkele wijze gebruik maken van de informatie die dat stopkaartje kan overdragen.

Misverstand 5 **Als een speler op partners 1SA-opening denkt dat hij 2♥ biedt, maar door het alert en de uitleg van zijn partner ziet dat hij per abuis het 2♦-kaartje heeft neergelegd, mag hij dat niet meer corrigeren.**

Fout!

Als de speler inderdaad geen moment 2♦ had willen bieden, mag hij het 2♦-bod corrigeren zolang zijn partner na dat 2♦-bod geen bieding deed. Het maakt niet uit hoe die speler achter zijn fout komt. Zelfs als zijn partner of een toeschouwer zou zeggen: 'Vergis je je niet?', geldt nog steeds het recht op correctie! Die toeschouwer gaat vervolgens wel direct de zaal uit!! De partner mag blijven zitten…

Misverstand 6 **Als op de systeemkaart staat Zwakke Twee, dan mag de openaar geen 7-kaart hebben. Onder de vlag van Muiderberg is een zeer zwakke 6-kaart in de openingskleur wel toegestaan.**

Fout!

De ***Zwakke Twee*** mag ook met een magere 7-kaart of een zeer sterke 5-kaart. Kenmerk van de ***Muiderberg*** is de 5-kaartgarantie van de openingskleur. Daar mag niet aan worden getornd, ook niet met een uiterste zwakke 6-kaart (uitspraak van de Weko in 2025).

Misverstand 7 **Als een claim wordt betwist, mag *niet* worden doorgespeeld.**

Fout!

T/m 2016 mocht na een (betwiste) claim niet worden doorgespeeld. Met ingang van 2017 is doorspelen na een (betwiste) claim wél toegestaan, namelijk als de niet-claimende partij verzoekt door te spelen en **alle vier** de spelers daarmee instemmen. Het resultaat dat na doorspelen ontstaat, is definitief. Art. 16 over ongeoorloofde informatie is expliciet niet van toepassing. Elke speler, ook de claimer, mag dus informatie die voortkomt uit de wens om door te spelen, wel degelijk gebruiken.

Doorspelen kan echter gemakkelijk in het nadeel uitpakken van de speler die een claim betwist. De claimer zal dan immers **extra alert** het spel vervolgen. En dat is een groot verschil met een uitgenodigde WL bij niet doorspelen. Deze moet namelijk uitgaan van **zorgeloos** spel van de claimer. Daarom is het - vooral voor minder ervaren spelers - veiliger om na een betwiste claim de WL uit te nodigen.

Misverstand 8 **De dummy mag alleen tegen de leider zeggen dat deze zijn gespeelde kaart in de verkeerde richting heeft gelegd.**

Fout!

De dummy mag dat ook tegen een tegenspeler zeggen. Dit recht eindigt voor de dummy zodra de leider uit hand of dummy (bij)speelt in de volgende slag.
De dummy hóéft dat niet te doen.

De dummy mocht en mag nog steeds niet aan een tegenstander vragen of hij niet verzaakt als deze niet bekent. Dat heeft te veel van een waarschuwing voor de leider.

Misverstand 9

	West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**
West Gever	pas	pas	pas	4SA (vraagt azen)
	pas	5♦ (1 aas)	pas	5♥ (vraagt heren)
	pas	5SA (1 heer)	pas	pas

Ondanks de conventionele betekenis mag geen van deze biedingen worden gealerteerd. Voor biedingen op 4-niveau en hoger geldt een alerteerverbod.

Fout!

In de eerste biedronde, die begint met het openingsbod, moeten alle niet-natuurlijke biedingen worden gealerteerd. Dat betekent dat het 4SA-bod én het 5♦-antwoord alerteerplichtig zijn. 5♥ is de eerste bieding van de 2e biedronde, dan pas geldt dit alerteerverbod.

Misverstand 10

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1♥	… pas	pas
doublet	pas	pas	pas

Westhand	Oosthand
♠ H V 7 6	♠ 5 4 3
♥ 7	♥ H B 10 6 5 2
♦ A H 6 5 4	♦ 3 2
♣ A H 4	♣ V 7

1♥ gaat gedoubleerd -4
Oost dacht lang na voordat hij in zijn eerste beurt paste.

West had door de denkpauze van oost in zijn tweede beurt moeten passen.

Fout!

De denkpauze geeft aan dat partner oost iets te denken heeft. Die informatie mag west absoluut niet gebruiken. Maar ook zonder die informatie heeft west verdeling en kracht waarmee hij noord beslist geen 1♥ wil laten spelen. Zijn doublet is daarom geheel legaal.
En oost kreeg van west geen enkele vorm van ongeoorloofde informatie, die mag dus alles doen wat hij wil.

Misverstand 11

OW spelen 3SA.
Tegenspeler zuid verzaakt, door ♥A bij te spelen in plaats van ♦A.
NZ winnen samen vier slagen, waarvan twee voor en twee ná de verzaking; zonder verzaking hadden NZ vijf slagen gewonnen (3SA-1 voor OW).

Volgens de spelregels moeten NZ van die vier slagen ook nog één slag overdragen, waardoor het resultaat voor OW 3SA+1 wordt.

Volgens de spelregels mag de WL dit resultaat aanpassen.

Fout!

Alleen als de 'automatische rechtzetting' nadelig uitpakt voor de ***niet-verzakende partij***, moet de WL dat nadeel opheffen.
In deze stelling is de niet-verzakende partij niet benadeeld, dus volgt er geen aanpassing van de score.
Alleen als de niet-verzakende partij de WL verzoekt van rechtzetting af te zien (art. 81C5), heeft de WL de ruimte om het resultaat naar eigen inzicht bij te stellen. De WL is verplicht alle partijen op hun rechten te wijzen. Waarschijnlijk is dit het enige recht dat niet door alle spelers wordt gewaardeerd.

Misverstand 12 Rechten van de dummy

De dummy mag alleen de *leider* waarschuwen als die dreigt voor te spelen terwijl hij niet aan slag is.

Fout!

Met ingang van september 2017 mag de dummy ook een ***tegenspeler*** waarschuwen als hij dreigt voor te spelen terwijl hij niet aan slag is.

Dit 'waarschuwingsrecht' van de dummy geldt **niet** als een tegenspeler niet bekent. De vraag of niet wordt verzaakt, mag de dummy ook vanaf september 2017 aan de leider stellen, maar nog steeds niet aan de tegenspelers.

Misverstand 13 **Als een speler zich realiseert dat hij een verkeerde uitleg gaf, moet hij onmiddellijk de WL uitnodigen.**

Fout!

Vanaf 1 september 2017 mag de speler ook wachten tot de uitlegperiode (begint na de afsluitende pas en eindigt als de uitkomstkaart open wordt gelegd).

Misverstand 14 **Nadat de kaarten uit het board zijn gehaald mag het board/mapje van dat spel tijdens het bieden en spelen opzij worden gelegd (voor meer tafelruimte).**

Fout!

Het board/mapje van dat spel – moet midden op tafel blijven liggen en met ingang van september 2017 ook 'in de goede (wind)richting'. Voordeel: minder kans op verkeerd terugsteken van de gespeelde handen.

Misverstand 15 West heeft ♠8 als grote strafkaart. De leider gebiedt oost in schoppen voor te spelen. Oost speelt en wint ♠A; de volgende slag speelt hij een hartenkaart terwijl hij nog een schoppenkaart heeft.

Oosts voorgespeelde harten in de tweede slag is een overtreding.

Fout!

Alleen een **verbod** in een bepaalde kleur geldt zolang die speler aan slag is; een gebod geldt alleen voor de eerste slag.

Misverstand 16

West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**
1SA		2♥	
		Oost bood voor de beurt Jacoby. Het bieden gaat terug naar noord.	
	3♦	pas	pas
pas			

Als west aan slag is gekomen en moet voorspelen mag de leider elke kleur verbieden, behalve schoppen.

Fout!

Leider noord mag voorspelen in elke kleur verbieden; ook in schoppen en harten. Alleen kleuren die reglementair voor of na de overtreding door de overtreder zijn aangeduid, mogen niet worden verboden. Daar valt de met het 2♥-bod aangeduide schoppen niet onder, want dat was de overtreding (voor de beurt).

Alle stellingen zijn dus helemaal fout!

***Bijlage* Plezierig Rechtzetten**	
	Spelregelaanpassingen voor spelers met minder gehoor, minder zicht, moeite met kaarten pakken, sorteren of terugsteken en/of een afnemend geheugen
Waarom? Bridge is voor de meeste beoefenaars veel meer dan een potje kaarten. Ons spel wordt niet voor niets 'de sterkste smoes' genoemd om intensief met mensen om te gaan! Stoppen met bridge betekent daarom ook het einde van veel sociaal contact. En voor mensen die alleen nog voor bridge de deur uitkonden: huisarrest… Alle reden om een ongewild vervroegd vertrek door een lichamelijke of geestelijke beperking, zo lang mogelijk uit te stellen. Dat kan met een ***gerichte*** aanpassing van de spelregels. Met gericht bedoelen we dat alleen het gevolg van een beperking zoveel mogelijk wordt gecompenseerd.	
	Noodzakelijke voorwaarden Duidelijke afstemming binnen het bestuur, de Technische Commissie en met de leden op de Algemene Leden Vergadering. En, minstens zo belangrijk, met de betreffende spelers en diens bridgepartner.

Minder gehoor

Een bijgespeelde kaart of bieding door verkeerd verstaan van een te spelen kaart of uitleg, mag zonder automatische straf worden gecorrigeerd. Na zo'n correctie mag de volgende speler desgewenst ook zijn bijgespeelde kaart of bieding corrigeren.

Spelers met een minder gehoor doen er wel verstandig aan om na een door de leider aangeduide door dummy te spelen kaart, te wachten met bijspelen tot de dummy die kaart als gespeeld heeft neergelegd.

Minder zicht

Een gespeelde kaart door een kijkfout mag zonder gevolgen worden teruggenomen. Dat geldt ook voor een verzaking door een kijkfout. De WL heft alleen het eventuele effect op van die verzaking.

De tafelgenoten mogen hun gedane bieding en gespeelde kaarten hardop zeggen.

Spelers met minder zicht hebben vaak veel aan extra licht. In de handel zijn tegenwoordig handige tafellampjes op accu.

Moeite met kaarten pakken/terugsteken

Geen enkel probleem als een tafelgenoot de dertien kaarten van die speler uit, en na het spelen weer in, het board steekt. Datzelfde kan gelden voor het pakken en terugsteken van diens biedkaartjes.

Als deze speler bij het sorteren en/of spelen een kaart open op tafel laat vallen, leidt dat niet tot een strafkaart of een andere straf. De informatie van een open gevallen kaart mag door de ***drie tafelgenoten*** niet worden gebruikt. Dus ook niet door de tegenstanders.

Als de handen niet (meer) gemakkelijk doen wat de geest wil, kan een kaarthouder uitstekend helpen. Die zijn voor een paar euro te koop.

Afnemend geheugen

Onder deze verzamelnaam valt vooral het begin van dementie. Hoe ouder je wordt, des te groter het risico dat je die ziekte krijgt. Vrouwen lopen 2x meer risico (1 op 3) dan mannen (1 op 7). De eerste tekenen en snelheid van het verval kunnen flink verschillen.

Jaren geleden, tijdens mijn voorzitterschap van onze bridgeclub, belde Reina mij (niet haar echte naam). '*Rob, ik bel je nu omdat ik een zeer agressieve vorm van dementie heb. Soms kan ik nog helder denken, en dit is zo'n moment. Daarom bel ik je nu, om je te bedanken voor alles wat je voor onze club hebt gedaan. Ik verwacht niet lang meer te hebben, het is dus heel waarschijnlijk dat dit ons laatste normale gesprek zal zijn.*' Ik bedankte Reina, en zei dat ik mij bijzonder vereerd voelde dat ze zo'n spaarzaam moment gebruikte om mij te bedanken.

Ja, bridge is echt veel meer dan een mooi kaartspelletje. Inderdaad was Reina nog maar een paar zittingen gegund. Haar openhartigheid sterkte mijn overtuiging om met aanpassing van onze spelregels zolang mogelijk met én van clubleden te genieten die door een soortgelijke ziekte worden getroffen.

- De arbiters/spelers adviseer ik alleen het gevolg van een overtreding van 'Reina' te corrigeren. Dus geen strafslagen vanwege een voldongen verzaking, of een pasplicht voor de partner na een niet-vergelijkbaar vervangende bieding.
- Toestaan dat de partner van Reina alle biedingen alerteert en uitlegt.
- Toestaan dat de partner van Reina helpt bij het leiderschap, of dat overneemt.
- Toestaan dat Reina het biedkaartje van het te spelen contract bij de hand houdt en op elk moment mag raadplegen.
- Niet claimen als je tegen Reina speelt, ook geen 'eenvoudige' claim.

Deze aanpassingen ogen misschien vreemd, oneerlijk, of als 'competitievervalsing. Maar het tegendeel is waar. Ze heffen alleen het nadeel op dat louter door die vreselijke ziekte kan ontstaan. En daar wil de speler zelf en geen enkele tegenstander van profiteren. Feitelijk kun je van competitievervalsing spreken als je die effecten NIET neutraliseert!

Daarnaast zijn deze aanpassingen uiterst redelijk voor degene die de hele zitting met Reina speelt, haar bridgepartner.

Niet gemakkelijk, maar zeker zo belangrijk is het om vooraf met Reina de spelregelaanpassingen af te stemmen én de grens waarop een afscheid van de club onvermijdelijk is. Dat moet beslist vóórdat het bieden en spelen écht niet meer kan, en irritatie bij tafelgenoten kan ontstaan.

Een mooi alternatief na zo'n zwaar afscheid kan zijn dat met enige regelmaat leden van de club gespeelde competitiespellen bij Reina thuis komen spelen.

Aanpassingen op de versie van 8 augustus

Op pagina 13 de bieding voor de beurt, gevolgd door een bieding van de aan de beurt zijnde tegenstander verduidelijkt:

Als na de-bieding-voor-de-beurt de tegenstander wiens beurt het was al een bieding deed, vóór de rechtzetting van de WL

C. De LT was aan de beurt en deed vóór de rechtzetting van de WL een bieding die reglementair correct aansluit op de bieding voor de beurt

Vraag buiten gehoorsafstand van de tafel aan deze LT of hij vóór zijn bieding de bieding-voor-de-beurt zag.

III. Had hij de bieding-voor-de-beurt **wél** gezien.
Dan blijven de beide biedingen staan en is dat het einde van de rechtzetting. Het bieden kan worden voortgezet alsof de bieding voor de beurt op de beurt was.

IV. Zegt de LT dat hij de bieding-voor-de-beurt ***níét*** zag, dan vervalt de bieding voor de beurt en blijft alleen de bieding van deze LT staan. Het bieden gaat verder alsof de bieding-voor-de-beurt niet is gedaan.

*De partner van de voor-de-beurtbieder mag de informatie van de vervallen bieding-voor-de-beurt **niet** gebruiken!*

En als hij moet tegenspelen mag de leider hem geen voorspeelbeperking opleggen.

D. De LT was aan de beurt en deed vóór de rechtzetting van de WL een bieding die NIET reglementair aansluit op de voor de beurt gedane bieding

Óf

De RT was aan de beurt en bood voor de rechtzetting van de WL

Dan vervalt de bieding voor de beurt en blijft alleen de bieding van deze tegenstander staan. Het bieden gaat verder alsof de bieding-voor-de-beurt niet is gedaan.

*De partner van de voor-de-beurtbieder mag de informatie van de vervallen bieding-voor-de-beurt **niet** gebruiken!*

En als hij moet tegenspelen mag de leider hem geen voorspeelbeperking opleggen.